

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ RELPOL S.A.

SPORZĄDZONE
ZA ROK 2018
okres od 01.01.2018 do 31.12.2018

wg MSSF UE

Żary, kwiecień 2019 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	3
1. O jednostce dominującej w grupie kapitałowej	3
2. O grupie kapitałowej	4
3. O sprawozdaniu	5
4. Informacja Zarządu dotycząca wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego	6
5. Oświadczenie Zarządu	6
II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	8
1. Wybrane dane finansowe	8
2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat	9
3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	10
4. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	11
5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	12
6. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	13
III. NOTY OBJAŚNIAJĄCE I INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
1. Segmenty działalności	14
2. Przychody ze sprzedaży	15
3. Koszty działalności operacyjnej	17
4. Pozostała działalność operacyjna	19
5. Działalność finansowa	20
6. Podatek dochodowy	20
7. Działalność zaniechana	22
8. Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	22
9. Zysk i kapitał własny przypadający na jedną akcję	22
10. Majątek trwały rzeczowy	24
11. Nieruchomości inwestycyjne	27
12. Wartości niematerialne	27
13. Inwestycje finansowe	29
14. Zapasy	32
15. Należności handlowe	33
16. Pozostałe należności krótko i długoterminowe	35
17. Środki pieniężne	36
18. Rozliczenia międzyokresowe	37
19. Kapitały własne	37
20. Rezerwy	39
21. Kredyty i pożyczki	41
22. Leasing finansowy	42
23. Zobowiązania handlowe	43
24. Inne zobowiązania długo i krótkoterminowe	44
25. Zobowiązania warunkowe	44
26. Instrumenty finansowe	44
27. Opis czynników i zdarzeń, szczególnie o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe grupy kapitałowej	49
28. Informacje o firmie audytorskiej	49
29. Podmioty powiązane	50
30. Zdarzenia po dniu bilansowym	52

31. Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wynikających z programów motywacyjnych i premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom emitenta	52
32. Pożyczki udzielone władzom spółki.....	53
33. Zatrudnienie.....	53
34. Kursy zamknięcia dla pozycji pieniężnych wyrażonych w walutach obcych.....	53
35. Sytuacja finansowa spółek zależnych.....	53
36. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	54
IV. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	55
1. Profesjonalny osąd	55
2. Zasady wyceny	57
3. Nowe standardy rachunkowości i zmiany polityki rachunkowości	66

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. O jednostce dominującej w grupie kapitałowej

Według stanu na dzień publikacji sprawozdania finansowego.

Nazwa emitenta, siedziba i adres	Organ prowadzący rejestr:	Kapitał akcyjny	Wiodący przedmiot działalności wg PKD
Relpol S.A. ul. 11-Listopada 37 68-200 Żary www.relpol.pl sekretariat@relpol.com.pl	Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000088688	48.045.965 zł	27.12.Z Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej
		9.609.193 szt. akcji na okaziciela	
		9.609.193 głosy na WZA	
Skład Zarządu		Skład Rady Nadzorczej	
Sławomir Bialik – Prezes Zarządu Krzysztof Pałgan – Wiceprezes Zarządu		Zbigniew Derdziuk – Przewodniczący Piotr Osieński – Wiceprzewodniczący Adam Ambroziak Agnieszka Trompka Jacek Gdański	

Krótki opis przedmiotu działalności

Relpol S.A. od 60 lat zajmuje się produkcją komponentów automatyki przemysłowej, w szczególności przekaźników elektromagnetycznych dla różnych gałęzi przemysłu, elektroniki, fotowoltaiki, kolejnictwa, stacji ładowania pojazdów elektrycznych, przekaźniki do sterowania i nadzoru a także gniazd wtykowych do przekaźników. Od 2000 r. Relpol S.A. produkuje, instaluje i serwisuje stacjonarne monitory promieniowania gamma-neutronowe i cyfrowe systemy zabezpieczeń CZIP wykorzystywane w rozdzielniach średniego napięcia.

Opis modelu biznesowego, grupy produktów i możliwości ich zastosowania opisane zostały w sprawozdaniu z działalności spółki i grupy kapitałowej za rok 2017, w części dotyczącej informacji niefinansowych.

Produkcją przekaźników i gniazd zajmuje się również Relpol Elektronik i DP Relpol Altera. Spółki te produkują na zlecenie Relpol S.A. Pozostałe spółki zależne, są dystrybutorami wyrobów Relpol S.A. w Rosji, na Białorusi i na Ukrainie.

2. O grupie kapitałowej

GRUPA KAPITAŁOWA RELPOL				
SPÓŁKI ZALEŻNE OBJĘTE KONSOLIDACJĄ				
Nazwa spółki	Relpol S.A. – jednostka dominująca	Relpol Eltim ZAO – metoda pełna,	Relpol Elektronik Sp. z o.o. - metoda pełna,	DP Relpol Altera TOB - metoda pełna
Udział Relpol S.A. w kapitale spółki	--	60%	100%	100%
Adres	Ul. 11 Listopada 37, 68-200 Żary, Polska	ul. Szpalernaja 42, Sankt Petersburg, Rosja	Pl. Kościelny 5, 68-205 Mirostowice Dolne, Polska	ul. Teatralna 24, wtm. Czerniachow, Ukraina
Nr identyfikacyjny	0000088688	110556726	0000286460	33281483
Data rejestracji	29.03.1991	10.07.1998 r	13.08.2007 r.	14.07.2005
Audytory	UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K w Krakowie	OOO MBK AUDYT w Sankt Petersburgu	Audyt Wegner i Wspólnicy Sp. z o.o. w Zielonej Górze	Firma audytorska „Aktyw-plus” w Kijowie
SPÓŁKI ZALEŻNE WYŁĄCZONE Z KONSOLIDACJI				
Nazwa spółki	Relpol M Sp. z o.o. Mińsk		Relpol Altera Sp. z o.o. Kijów	
Udział Relpol S.A. w kapitale spółki	80%		51%	

Spółki wyłączone z konsolidacji są to spółki zagraniczne generujące stosunkowo niskie obroty i wyniki finansowe, nie mające istotnego wpływu na wyniki skonsolidowane. Objęcie tych jednostek konsolidacją i pozyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego i rzetelnego sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego zgodnego z MSR/MSSF oraz wymaganiami rynku kapitałowego, wiązałoby się z poniesieniem niewspółmiernie wysokich kosztów, w stosunku do możliwości finansowych tych spółek.

Relpol M– spółka wyłączona z konsolidacji. Kapitał zakładowy spółki wynosi 2 tys. zł, przychody ze sprzedaży w 2018 r. wyniosły 678 tys. zł. Spółka wypracowała zysk netto w wysokości 37 tys. zł. Jest ona dystrybutorem wyrobów Relpolu na rynku białoruskim.

Relpol Altera Sp. z o.o. – spółka wyłączona z konsolidacji. Kapitał zakładowy wynosi 2.525 tys. hrywien (343 tys. zł). W 2018. r. przychody ze sprzedaży spółki wyniosły 66,3 tys. zł a zysk netto 0,1 tys. zł. Przychody pochodzą głównie w wynajmu nieruchomości.

W spółkach objętych konsolidacją Relpol wdrożył jednolite zasady rachunkowości i sprawozdawczości finansowej.

3. O sprawozdaniu

Format sprawozdania

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego.

Okres sprawozdawczy

Okresami sprawozdawczymi są okresy kwartalne (na koniec każdego kwartału kalendarzowego), okres półroczny (na koniec półrocza kalendarzowego) i okres roczny (na koniec każdego roku kalendarzowego).

Prezentowane sprawozdanie skonsolidowane sporządzone zostało za okres roczny od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Dane porównywalne dotyczą okresu od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Zaprezentowane dane finansowe na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. są danymi zbadanymi przez podmiot audytorski.

Waluta sprawozdania

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i spółki zależnej Relpol Elektronik jest złoty polski.

Walutą funkcjonalną spółki Relpol Eltim w Rosji jest rubel rosyjski. Sprawozdanie tej spółki dla celów sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego przeliczane jest na PLN.

Walutą funkcjonalną spółek Relpol Altera i DP Relpol Altera jest hrywna ukraińska. Sprawozdanie spółki DP Relpol Altera dla celów sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego przeliczane jest na PLN. Spółka Relpol Altera jest wyłączona z konsolidacji.

Walutą funkcjonalną spółki Relpol M na Białorusi jest rubel białoruski. Spółka ta jest wyłączona z konsolidacji.

Walutą prezentacyjną skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Wszystkie wartości w sprawozdaniu, o ile nie wykazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2017 r. zostało zatwierdzone przez WZ w dniu 12.06.2018 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2018 r. zostało podpisane przez Zarząd, a data jego publikacji ustalona została na dzień 25.04.2019 r.

Istotność

Na potrzeby niniejszego sprawozdania przyjęto istotność w wysokości 1% sumy bilansowej.

Miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe Jednostki dominujące prowadzone są w jej siedzibie w Żarach.

Zawartość sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzane na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych lub na każdy inny dzień bilansowy zawiera:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej,
- skonsolidowany rachunek zysków i strat,
- skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym,
- przyjęte zasady rachunkowości oraz informacje objaśniające.

Informacja o zgodności sprawozdania z MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF” UE) zatwierdzonymi przez UE.

Informacja o kontynuowaniu działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Relpol S.A. i grupę kapitałową Relpol w dającej się przewidzieć przyszłości oraz na dzień sporządzenia tego sprawozdania nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania tej działalności.

4. Informacja Zarządu dotycząca wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego

Zarząd Relpol S.A. na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej informuje, że:

- 1) Wybór firmy audytorskiej UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K z siedzibą w Krakowie, przeprowadzającej badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 rok został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym procedurami wyboru firmy audytorskiej. Firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej.
- 2) W Relpol S.A. przestrzegane są obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji.
- 3) Spółka Relpol posiada Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych Relpol S.A., Procedurę w zakresie wyboru firmy audytorskiej do badania ustawowego sprawozdań finansowych oraz Politykę świadczenia przez firmę audytorską dozwolonych usług nie będących badaniem.

5. Oświadczenie Zarządu

Według najlepszej wiedzy Zarządu, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Relpol za 2018 r. a także dane porównywalne do sprawozdania, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi grupę kapitałową zasadami rachunkowości.

Odzwierciedlają one w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową, finansową oraz wynik finansowy grupy kapitałowej za wykazane okresy sprawozdawcze.

Sprawozdanie zarządu z działalności emitenta i grupy kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć Spółki, jej sytuacji ekonomiczno-finansowej, w tym charakterystykę podstawowych czynników ryzyka i zagrożeń.

Na podstawie art. 62 ust 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd Relpol S.A. podjął decyzję o sporządzeniu Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki Relpol S.A i Grupy Kapitałowej Relpol za 2018 roku w formie jednego dokumentu. W sytuacji, gdy Relpol S.A. jako jednostka dominująca, której przychody ze sprzedaży i wynik netto stanowią ponad 90% skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży i ponad 90% skonsolidowanego zysku netto, sporządzenie odrębnego Sprawozdania zarządu z działalności Spółki Relpol S.A. byłoby powieleniem informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej i nie wносиłoby żadnych istotnych informacji.

Krzysztof Pałgan
Wiceprezes Zarządu

Sławomir Bialik
Prezes Zarządu

.....

.....

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. Wybrane dane finansowe

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł	w tys. zł	w tys. euro	w tys. euro
	Za rok 2018 od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za rok 2017 od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za rok 2018 od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za rok 2017 od 01.01.2017 do 31.12.2017
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	135 759	123 429	31 817	29 078
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	11 933	8 250	2 797	1 944
Zysk (strata) brutto	12 076	7 584	2 830	1 787
Zysk (strata) netto	9 486	5 811	2 223	1 369
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH				
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej	11 696	4 425	2 741	1 042
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(7 526)	(3 803)	(1 764)	(896)
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej	(4 330)	(4 745)	(1 015)	(1 117)
Przeptywy pieniężne netto, razem	(160)	(4 123)	(38)	(971)
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ				
	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa razem	106 176	97 210	24 692	23 307
Zobowiązania długoterminowe	3 835	3 941	892	945
Zobowiązania krótkoterminowe	21 078	17 100	4 902	4 100
Kapitał własny	81 263	76 169	18 898	17 963
Kapitał zakładowy	48 046	48 046	11 173	11 519
POZOSTAŁE				
Liczba akcji w szt.	9 609 193	9 609 193	9 609 193	9 609 193
Liczba akcji przyjęta do ustalenia rozwodnionego zysku przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	9 609 193	9 609 193	9 609 193	9 609 193
Zysk zannualizowany (strata) na 1 akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,99	0,60	0,23	0,14
Rozwodniony zysk zannualizowany (strata) na 1 akcję zwykłą (w zł / EUR) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	0,99	0,60	0,23	0,14
Wartość księgową na 1 akcję (w zł / EUR)	8,46	7,93	1,97	1,90
Rozwodniona wartość księgową na 1 akcję (w zł / EUR)	8,46	7,93	1,97	1,90
Wyplacona lub zadeklarowana dywidenda	0,00	0,40	0,00	0,09

Sposób przeliczenia kwot z PLN na EUR w tabeli „Wybrane dane finansowe”

	Kurs średni od 01.01.2018 do 31.12.2018	Kurs średni od 01.01.2017 do 31.12.2017	Kurs na dzień 31.12.2018	Kurs na dzień 31.12.2017
Kurs EUR/ PLN	4,2669	4,2447	4,3000	4,1709

2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		Nota	w tys. zł	
			od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2	135 759	123 429	
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3	103 309	96 851	
Zysk(strata) brutto ze sprzedaży		32 450	26 578	
Koszty sprzedaży	3	1 170	949	
Koszty ogólnego zarządu	3	18 378	16 568	
Zysk(strata) ze sprzedaży		12 902	9 061	
Pozostałe przychody operacyjne	4	920	449	
Pozostałe koszty operacyjne	4	1 889	1 260	
Zysk(strata) z działalności operacyjnej		11 933	8 250	
Przychody finansowe	5	259	217	
Koszty finansowe	5	116	883	
Zysk (strata) brutto		12 076	7 584	
Podatki	6	2 529	1 773	
Pozostałe zmniejszenia zysku		61	0	
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej		9 486	5 811	
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	7	0	0	
Wynik netto przypadający na udziały niedające kontroli		278	70	
Wynik netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym na jedną akcję:	9	9 208	5 741	
- zwykłą		0,96	0,60	
- rozwodnioną		0,96	0,60	

3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	w tys. zł	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	9 486	5 811
w tym zysk/strata netto z działalności zaniechanej	0	0
Składniki innych całkowitych dochodów,	284	(240)
a) które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty	(89)	540
Zyski i straty aktuarialne	(101)	454
Korekta z tytułu zastosowania MSSF 9 na dzień 01.01.2018	(8)	0
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	20	86
b) które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	373	(780)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	373	(780)
Całkowite dochody ogółem	9 770	5 571

4. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ		Nota	w tys. zł	
			31.12.2018	31.12.2017
AKTYWA				
Aktywa trwale (długoterminowe)				
Rzeczowe aktywa trwale	10	32 843	31 385	
Nieruchomości inwestycyjne	11	0	0	
Wartości niematerialne	12	6 919	8 020	
Aktywa finansowe	13A,B	376	376	
Należności długoterminowe	16	63	87	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6	0	0	
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)				
Zapasy	14	31 514	28 482	
Należności z tytułu dostaw i usług	15	30 371	24 916	
Należności pozostałe	16	2 328	2 007	
Inwestycje krótkoterminowe	13C	0	0	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	1 393	1 533	
Rozliczenia międzyokresowe	18	369	404	
Aktywa długoterminowe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży				
		0	0	
SUMA AKTYWÓW		106 176	97 210	
PASYWA				
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej				
Kapitał podstawowy	19	48 046	48 046	
Zyski zatrzymane:		31 898	26 876	
-Kapitał zapasowy	19	20 620	19 055	
-Kapitał z aktualizacji wyceny	19	179	329	
-Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		(1 504)	(1 877)	
-Zysk/strata z lat ubiegłych		3 395	3 628	
-Wynik roku bieżącego	8	9 208	5 741	
Kapitały przypadające na udziały niedające kontroli				
		1 319	1 247	
Kapitał własny ogółem				
		81 263	76 169	
Zobowiązania długoterminowe				
Oprocentowane kredyty i pożyczki	21	0	282	
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	619	371	
Pozostałe zobowiązania	24	0	29	
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	6	1 652	1 646	
Rezerwy na pozostałe zobowiązania	20	1 564	1 613	
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	9 625	7 977	
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	614	347	
Pozostałe zobowiązania	24	5 712	4 844	
Bieżąca część oprocentowanych kredytów i pożyczek	21	2 992	2 516	
Przychody przyszłych okresów	21	95	85	
Rezerwy na pozostałe zobowiązania	20	2 040	1 331	
SUMA PASYWÓW		106 176	97 210	

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	w tys. zł	
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (metoda pośrednia)	11 696	4 425
I. Zysk (strata) brutto	12 076	7 584
II. Korekty razem	(380)	(3 159)
1. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	0	0
2. Amortyzacja	5 915	5 718
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(373)	(298)
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	83	118
5. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	392	(130)
6. Zmiana stanu rezerw	674	(186)
7. Zmiana stanu zapasów	(3 032)	(1 133)
8. Zmiana stanu należności	(5 752)	(5 712)
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	3 206	153
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	35	(53)
11. Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	(1 523)	(1 640)
12. Inne korekty	(5)	4
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(7 526)	(3 803)
I. Wpływy	65	210
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	32	210
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Z aktywów finansowych, w tym:	33	0
- zbycie aktywów finansowych	8	0
- inne wpływy z aktywów finansowych	25	0
II. Wydatki	(7 591)	(4 013)
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(7 591)	(4 013)
2. Inne wydatki inwestycyjne	0	0
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(4 330)	(4 745)
I. Wpływy	1 109	1 645
1. Kredyty i pożyczki	1 109	1 645
II. Wydatki	(5 439)	(6 390)
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	0	0
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(3 926)	(3 898)
3. Spłaty kredytów i pożyczek	(872)	(2 050)
4. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(558)	(324)
5. Odsetki	(83)	(118)
D. Przepływy pieniężne netto razem	(160)	(4 123)
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	(140)	(4 207)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(20)	84
F. Środki pieniężne na początek okresu, w tym:	1 533	5 740
- różnice kursowe	21	(105)
G. Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	1 393	1 533
- różnice kursowe	1	21
- z ograniczoną możliwością dysponowania	67	30

6. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	Zyski zatrzymane						Różnice kursowe przelicz. jedn. podporządko- wanej	Kapitał własny przypadający akcjonariuszo- m jednostki dominującej	Kapitały przypadające na udziały nieudające kontroli	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji i wyceny	Zysk/ strata z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego					
Stan na 1 stycznia 2018 roku	48 046	19 055	329	9 369	0	(1 877)	74 922	1 247	76 169	
Pokrycie straty	0	(263)	0	263	0	0	0	0	0	
Wypłata dywidendy	0	0	0	(3 845)	0	0	(3 845)	(107)	(3 952)	
Różnice z aktualizacji wyceny	0	58	(58)	0	0	0	0	0	0	
Podział zatwierdzonego wyniku finansowego za rok ubiegły	0	1 770	0	(1 770)	0	0	0	0	0	
Inne	0	0	0	(477)	0	0	(477)	(244)	(721)	
Całkowite dochody ogółem, w tym:	0	0	(92)	(145)	9 208	373	9 344	423	9 767	
- wynik okresu	0	0	0	0	9 208	0	9 208	278	9 486	
- różnice kursowe z przeszacowania SF	0	0	0	(145)	0	0	(145)	145	0	
- korekta z tyt. zastosowania MSSF	0	0	(7)	0	0	0	(7)	0	(7)	
- inne całkowite dochody	0	0	(85)	0	0	373	288	0	288	
Stan na 31 grudnia 2018 roku	48 046	20 620	179	3 395	9 208	(1 504)	79 944	1 319	81 263	
Stan na 1 stycznia 2017 roku	48 046	16 790	699	9 447	0	(1 097)	73 885	1 390	75 275	
Pokrycie straty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wypłata dywidendy	0	0	0	(3 843)	0	0	(3 843)	(53)	(3 896)	
Różnice z aktualizacji wyceny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Podział zatwierdzonego wyniku finansowego za rok ubiegły	0	2 265	0	(2 265)	0	0	0	0	0	
Inne	0	0	(370)	289	5 741	(780)	4 880	(90)	4 790	
Całkowite dochody ogółem, w tym:	0	0	(370)	289	5 741	(780)	4 880	(90)	4 790	
- wynik okresu	0	0	0	0	5 741	(18)	5 723	(11)	5 712	
- różnice kursowe z przeszacowania SF	0	0	0	0	0	(762)	(762)	0	(762)	
- inne całkowite dochody	0	0	(370)	289	0	0	(81)	(79)	(160)	
Stan na 31 grudnia 2017 roku	48 046	19 055	329	3 628	5 741	(1 877)	74 922	1 247	76 169	

III. NOTY OBJAŚNIAJĄCE I INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Segmenty działalności

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którymi może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także,
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów i oceniające ich wyniki finansowe, które są regularnie weryfikowane przez zarząd jednostki o przydzielaniu zasobów do danego segmentu.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że grupa kapitałowa działa na rynku komponentów automatyki przemysłowej i jest to podstawowy segment jej działalności.

Przychody i wyniki segmentów	Przychody		Wynik w segmencie	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Komponenty automatyki przemysłowej	131 135	120 479	30 977	25 105
Pozostałe segmenty	4 624	2 950	1 473	1 473
Razem z działalności kontynuowanej	135 759	123 429	32 450	26 578

Pozycje nieprzypisane

Koszty sprzedaży	1 170	949
Koszty zarządu	18 378	16 568
Zysk(strata) ze sprzedaży	12 902	9 061
Pozostałe przychody operacyjne	920	449
Pozostałe koszty operacyjne	1 889	1 260
Zysk(strata)z działalności operacyjnej	11 933	8 250
Przychody finansowe	262	217
Koszty finansowe	119	883
Zysk brutto (strata) z działalności kontynuowanej	12 076	7 584
Podatki	2 529	1 773
Pozostałe zmniejszenia zysku	61	0
Zysk (strata) netto z działalności gospodarczej kontynuowanej	9 486	5 811

Wynik przypadający na udziały nie dające kontroli	(278)	(70)
Wynik netto na działalności sprzedanej	0	0
Wynik netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	9 208	5 741

Aktywa i zobowiązania segmentów	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Komponenty automatyki przemysłowej	101 511	93 464
Pozostałe segmenty	4 665	3 746
Razem aktywa segmentów	106 176	97210

Pozostałe informacje o segmentach	Amortyzacja		Zwiększenie aktywów trwałych	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Komponenty automatyki przemysłowej	5 583	5 221	1 712	5 059
Pozostałe segmenty	314	474	104	34
Razem działalność kontynuowana	5 897	5 695	1 816	5 093

Grupa w celów monitorowania wyników osiągniętych w segmencie operacyjnym oraz dla celów przydziału zasobów do segmentów sprawozdawczych przyporządkowuję wszystkie aktywa, z wyjątkiem inwestycji w jednostki zależne oraz aktywów z tytułu bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego.

Grupa nie ma możliwości wyodrębnienia dla poszczególnych segmentów operacyjnych zobowiązań ich dotyczących.

Strukturę geograficzną przychodów przedstawiono poniżej w nocie 2 dotyczącej sprzedaży.

2. Przychody ze sprzedaży

NOTA NR 2

Przychody ze sprzedaży - struktura rzeczowa	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży produktów	108 554	96 786
Przychody ze sprzedaży usług	859	912
Razem przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	109 413	97 698
- w tym od jednostek powiązanych	374	366
Przychody ze sprzedaży towarów	23 295	21 113
Przychody ze sprzedaży materiałów	3 051	4 618
Razem przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	26 346	25 731
- w tym od jednostek powiązanych	59	12
Ogółem przychody ze sprzedaży	135 759	123 429
- w tym od jednostek powiązanych	433	378

Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Kraj		
Przychody ze sprzedaży produktów	27 146	24 253
Przychody ze sprzedaży usług	681	659
Przychody ze sprzedaży towarów	8 936	8 260
Przychody ze sprzedaży materiałów	3 051	2 804
Razem przychody ze sprzedaży w kraju	39 814	35 976
- w tym od jednostek powiązanych	0	0
Eksport		
Przychody ze sprzedaży produktów	81 408	72 533
Przychody ze sprzedaży usług	178	253
Przychody ze sprzedaży towarów	14 359	12 853
Przychody ze sprzedaży materiałów	0	1 814
Razem przychody ze sprzedaży na eksport	95 945	87 453
- w tym od jednostek powiązanych	433	378
Ogółem przychody ze sprzedaży	135 759	123 429
- w tym od jednostek powiązanych	433	378

W 2018 r. grupa kapitałowa osiągnęła 135.759 tys. zł przychodów ze sprzedaży, co w stosunku do 2017 r. (123.429 tys. zł) oznacza wzrost o 10%. Jest to najwyższy w historii poziom przychodów grupy kapitałowej. Wpływ na to miało wiele czynników począwszy od sytuacji makroekonomicznej na rynkach handlowych grupy kapitałowej po działalność spółek i osiągnięte przez nie wyniki. Największy wpływ na wyniki grupy kapitałowej ma Relpol S.A. Więcej informacji w sprawozdaniu z działalności spółki i grupy kapitałowej.

Przychody ze sprzedaży

w tys. zł

Treść	Rok		Zmiana
	2018	2017	
Wyroby i usługi	109 413	97 698	+11,99%
Towary i materiały	26 346	25 731	+2,39%
Razem	135 759	123 429	9,99%

Głównym źródłem generowania przychodów są produkty i usługi. Stanowią one 80% przychodów ogółem. Towary i materiały stanowią pozostałe 20% przychodów ze sprzedaży. W 2018 roku sprzedaż wyrobów wzrosła o 12% a towarów i materiałów o 2% w porównaniu do roku 2017.

Geograficzna struktura sprzedaży Grupy kapitałowej

w tys. zł

Wyszczególnienie	2018	Udział %	2017	Udział %	Dynamika 2018/2017
Polska	39 814	29,33%	35 976	29,15%	110,7%
Sprzedaż na rynkach zagranicznych w tym:	95 945	70,67%	87 453	70,85%	109,7%
Europa w tym:	85 660	63,10%	76 426	61,92%	112,1%
<i>Niemcy</i>	49 889	36,75%	42 523	34,45%	117,3%
<i>Rosja</i>	12 163	8,96%	9 803	7,94%	124,1%
<i>Włochy</i>	3 130	2,31%	5 218	4,23%	60,0%
Azja	7 241	5,33%	8 036	6,51%	90,1%
Ameryka Północna	1 125	0,83%	1 147	0,93%	98,1%
Ameryka Południowa	1 086	0,80%	1 094	0,89%	99,3%
Australia i inne	833	0,61%	750	0,61%	111,1%
Razem	135 759	100,00%	123 429	100,00%	110,0%

Przeказniki i gniazda grupy kapitałowej Relpol trafiają do ponad 50 krajów na świecie, to powoduje, że sprzedaż na rynkach zagranicznych wynosi około 70% sprzedaży ogółem. Największy udział w strukturze sprzedaży na poziomie 36,7% ma rynek niemiecki. W 2018 r. sprzedaż do Niemiec wzrosła o 7.366 tys. zł (tj. o 17,3%) w stosunku do roku 2017 r. Drugą pozycję z udziałem 29% zajmuje rynek krajowy. W 2018 r. sprzedaż na rynek polski wzrosła o 10,7% a na rynkach zagranicznych o 9,7%.

3. Koszty działalności operacyjnej

NOTA NR 3

Koszt sprzedaży - struktura rzeczowa	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszt sprzedaży produktów	83 096	77 035
Koszt sprzedaży usług	0	25
Razem koszty sprzedaży wyrobów i usług	83 096	77 060
- w tym od jednostek powiązanych	93	263
Koszt nabycia sprzedanych towarów	17 100	16 171
Koszt nabycia sprzedanych materiałów	3 113	3 620
Razem koszty nabycia towarów i materiałów	20 213	19 791
- w tym od jednostek powiązanych	23	11
Ogółem koszt sprzedaży	103 309	96 851
- w tym od jednostek powiązanych	116	274

Koszty według rodzaju	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Amortyzacja	5 897	5 695
Zużycie materiałów i energii	60 091	51 919
Usługi obce	20 184	16 032

Podatki i opłaty	1 665	1 698
Wynagrodzenie	30 260	27 126
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 527	5 901
Pozostałe koszty rodzajowe	1 839	1 677
Koszt sprzedanych materiałów i towarów	11 003	11 972
Razem koszty w układzie rodzajowym	137 468	122 020
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	2 086	-1 803
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	1 297	1 906
Koszty sprzedaży	1 170	949
Koszty ogólnego zarządu	18 377	16 568
Korekty konsolidacyjne	11 229	7 549
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	103 309	96 851

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizacyjne ujęte w rachunku zysków i strat	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedanych towarów i produktów:		
Amortyzacja środków trwałych	4 177	4 050
Amortyzacja wartości niematerialnych	59	375
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych	449	377
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 212	893
Amortyzacja razem	5 897	5 695

Koszty świadczeń pracowniczych	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Wynagrodzenia	30 260	27 126
Koszty ubezpieczeń społecznych	5 413	4 907
Pozostałe świadczenia	1 237	1 127
Razem koszty świadczeń pracowniczych	36 911	33 160

4. Pozostała działalność operacyjna

NOTA NR 4

Pozostałe przychody operacyjne	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	666	246
Rozwiązanie rezerw	78	18
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	90	105
Otrzymane kary umowne i odszkodowania	47	2
Umorzone zobowiązania	0	0
Inne	39	78
Razem pozostałe przychody operacyjne	920	449

Pozostałe koszty operacyjne	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Odpis aktualizujący należności	116	188
Odpis aktualizujący prace rozwojowe	515	200
Odpis aktualizujący środki trwałe, zapasy	733	235
Utworzenie rezerwy na niewykorzystane urlopy	187	113
Utworzenie rezerw na odprawy emerytalne	0	107
Utworzenie rezerwy na zobowiązania	16	0
Zapasy złomowane	56	168
Darowizny przekazane	53	111
Vat należny	112	47
Inne	101	91
Razem pozostałe koszty operacyjne	1 889	1 260

5. Działalność finansowa

NOTA NR 5

Przychody finansowe	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Pozostałe odsetki	29	39
Nadwyżka dodatnich nad ujemnymi różnicami kursowymi	181	0
-w tym zrealizowana nadwyżka na transakcjach zabezpieczających	0	0
Rozwiązanie odpisów aktualizujących pożyczki	46	173
Inne	3	5
Razem przychody finansowe	259	217

Koszty finansowe	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Odsetki od kredytów i pożyczek	65	101
Odsetki od innych zobowiązań	1	4
Nadwyżka ujemnych nad dodatnimi różnicami kursowymi	0	747
-w tym na zrealizowanych transakcjach zabezpieczających	0	0
Odpis aktualizujący należności z tytułu odsetek i pożyczek	5	6
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	19	18
Inne	26	7
Razem koszty finansowe	116	883

6. Podatek dochodowy

NOTA NR 6

Podatek dochodowy	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych	2 531	1 590
Odroczony podatek dochodowy od osób prawnych	(1)	183
Obciążenia podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	2 530	1 773

Ustalenie podatku	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	12 044	7 464
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Zysk brutto przed opodatkowaniem	12 044	7 464
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(2 631)	(5 495)
Przychody nie będące podstawą opodatkowania	3 431	6 401
Odliczenia od dochodu	0	23
Ogółem podstawa opodatkowania	12 860	8 347
Podatek należny	2 540	1 667

Zwolnienia, odliczenia od podatku	(9)	(79)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	2 531	1 588

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	12 076	7 584
Podatek według obowiązujący według ustawowych lokalnych stawek podatkowych obowiązujących w krajach siedziby spółek powiązanych	2 531	1 588
Nieujęte straty podatkowe z lat poprzednich	0	0
Koszty nie stanowiące uzyskania przychodu – różnice trwałe	410	168
Zapłacony podatek od dywidendy	(9)	(79)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	2 529	1 773
Wynik netto	9 486	5 811
Efektywna stawka podatkowa	20,9%	23,4%

Efektywna stawka podatkowa za rok 2018 wyniosła 20,9% a za 2017 wyniosła 23,4%.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2018	31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wycena środków trwałych	2 922	2 798	124	69
Wycena wartości niematerialnych	322	403	(81)	138
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	3 244	3 201	43	207

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2018	31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Odpis aktualizujący zapasy	267	249	18	41
Odpis aktualizujący długoterminowe aktywa finansowe	198	198	0	0
Niewypłacone wynagrodzenia	131	48	83	(19)
Rezerwa na świadczenia pracownicze	378	379	(1)	40
Rezerwa na urlopy wypoczynkowe i inne	123	195	(72)	67
Leasing	234	136	98	(62)
Pozostałe rezerwy	157	203	(46)	44
Należności	41	59	(18)	33
Inne	63	(90)	154	(213)
Aktywa brutto z tytułu podatku dochodowego	1 592	1 377	215	(69)
Kapitał z aktualizacji			19	9
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego			(153)	276

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się po ustaleniu prawdopodobieństwa osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składników aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Zarząd jednostki dominującej uznał, że grupa wygeneruje w przyszłości zysk, który pozwoli przejściowe różnice wykorzystać podatkowo.

Zasady tworzenia odroczonego podatku dochodowego zostały opisane w punkcie "Zasady wyceny".

7. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. nie wystąpiła działalność zaniechana.

Rzeczowe aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Grupa kapitałowa na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

8. Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej

Zadeklarowane i wypłacone w roku obrotowym	31.12.2018	31.12.2017
Dywidendy z akcji zwykłych:		
- za rok 2017	3 844	0
- za rok 2016	0	3 844

Kwota dywidendy wypłacona na 1 akcję (w zł)	31.12.2018	31.12.2017
Za rok 2017 wypłacona na 1 akcję w zł	0,40	0,00
Za rok 2016 wypłacona na 1 akcję w zł	0,00	0,40

Dywidendy wypłacone przez spółki zależne.

Dywidendę w 2017 r. wypłaciły:

- Relpol Eltim z zysku za II półrocze 2016 r. w kwocie 2.200 tys. rubli rosyjskich, z tego dla Relpol S.A. przypadło 1.320 tys. rubli (73 tys. zł).

Dywidendę w 2018 r. wypłaciły:

- Relpol Eltim z zysku za 2017 r. w wysokości 2.725 tys. rubli rosyjskich, z tego 1.635 tys. rubli przypadło dla Relpol S.A. (87 tys. zł).

Kwotę otrzymanych przez Relpol S.A. dywidend od spółek zależnych, wyłączono w ramach korekt konsolidacyjnych, w latach ich otrzymania.

9. Zysk i kapitał własny przypadający na jedną akcję

Zysk na jedną akcję zwykłą ustalono jako iloraz zysku netto za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono, jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji.

NOTA NR 9

Zysk na jedną akcję	31.12.2018	31.12.2017
Liczba akcji w obrocie w sztukach	9 609 193	9 609 193
Liczba akcji przyjęta do ustalenia rozwodnionego kapitału własnego i zysku na akcję w sztukach	9 609 193	9 609 193
Kapitał własny w tys. zł	81 263	76 169
Kapitał własny na akcję zł/szt.	8,46	7,93
Rozwodniony kapitału własnego na akcję zł/szt.	8,46	7,93
Zysk (strata) netto akcjonariuszy jedn. dominującej (zanualizowany) w tys. zł	9 208	5 741
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą zł/szt.	0,96	0,60
Rozwodniony zysk (-strata) na jedną akcję zwykłą zł/szt.	0,96	0,60

10. Majątek trwały rzeczowy

NOTA NR 10

Stan na 31.12.2018	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny, urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2018	69	5 256	21 914	716	2 288	1 142	31 385
Zwiększenia stanu z tytułu:	0	13	4 174	378	343	2 006	6 914
- zakup środków trwałych (w tym z leasingu)	0	0	0	0	0	2006	2 006
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	13	4 174	378	0	0	4 908
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	(19)	(767)	(462)	(148)	(765)	(2 161)
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	(19)	(767)	(462)	(148)	(33)	(1 429)
- przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	(732)	(732)
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych środków trwałych	0	16	752	462	104	0	1 334
Odpis amortyzacyjny za okres	0	(413)	(2 356)	(279)	(800)	(781)	(4 629)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2018	69	4 853	23 717	815	1 787	1 602	32 843
Stan na 01.01.2018							
Wartość brutto	69	15 007	84 602	2 969	11 745	1 142	115 534
Umorzenie	0	(9 753)	(61 580)	(2 253)	(9 413)	0	(82 999)
Odpisy aktualizujące	0	2	(1 108)	0	(44)	0	(1 150)
Wartość netto	69	5 256	21 914	716	2 288	1 142	31 385
Stan na 31.12.2018							
Wartość brutto	69	15 020	87 044	3 362	11 969	2 383	119 847
Umorzenie	0	(10 167)	(62 219)	(2 547)	(10 138)	(781)	(85 852)
)Odpisy aktualizujące	0	0	(1 108)	0	(44)	0	(1 152)
Wartość netto	69	4 853	23 717	815	1 787	1 602	32 843

Sprawozdanie Finansowe Grupy kapitałowej Relpol za 2018 r.

Stan na 31.12.2017	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny, urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2017	69	5 701	22 509	568	2 419	711	31 977
Zwiększenia stanu z tytułu:	0	4	2 500	429	630	737	4 300
- zakup środków trwałych (w tym z leasingu)	0	0	0	0	0	0	0
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	4	2 500	429	630	737	4 300
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	(30)	(7 633)	(524)	(1 253)	(306)	(9 746)
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	0	(7 485)	(524)	(1 253)	(80)	(9 342)
- przekazanie na środki trwałe	0	(30)	(148)	0	0	(226)	(404)
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych środków trwałych	0	0	7 484	524	1 253	0	9 261
Odpis amortyzacyjny za okres	0	(419)	(2 946)	(281)	(761)	0	(4 407)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2017	69	5 256	21 914	716	2 288	1 142	31 385
Stan na 01.01.2017							
Wartość brutto	69	15 033	80 534	3 079	12 293	711	111 719
Umorzenie	0	(9 334)	(56 917)	(2 511)	(9 830)	0	(78 590)
Odpisy aktualizujące	0	0	(1 108)	0	(44)	0	(1 152)
Wartość netto	69	5 699	22 509	568	2 419	711	31 977
Stan na 31.12.2017							
Wartość brutto	69	15 007	84 602	2 969	11 745	1 142	115 534
Umorzenie	0	(9 753)	(61 580)	(2 253)	(9 413)	0	(82 999)
Odpisy aktualizujące	0	2	(1 108)	0	(44)	0	(1 150)
Wartość netto	69	5 256	21 914	716	2 288	1 142	31 385

Na dzień 31.12.2018 roku jednostka dominująca na podstawie podpisanych umów leasingu finansowego posiadała i użytkowała maszyny i urządzenia produkcyjne w łącznej wysokości 1.692 tys. zł netto oraz środki transportu o wartości 430 tys. zł netto.

Na dzień 31.12.2017 roku były to odpowiednio wartości: 959 tys. zł netto w przypadku użytkowanych maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz 240 tys. zł w przypadku środków transportu. Wartość bieżąca oraz kwota minimalnych przyszłych rat leasingowych została przedstawiona w nocie 22.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 31.12.2018 r. grupa na podstawie prawa wieczystego użytkowania gruntów użytkowała grunty o łącznej powierzchni 19.977 m².

Prawo wieczystego użytkowania gruntów Relpol otrzymał nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawa. Grunty te stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością grupy.

Zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej grupy z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów, oszacowano na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz pozostałego okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	31.12.2018	31.12.2017
do 1 roku	6	6
od 1 roku do 5 lat	24	24
powyżej 5 lat	426	432
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	456	462

	31.12.2018	31.12.2017
Wartość opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujętych w rachunku zysków i strat	6	6

Opis zabezpieczeń ustanowionych na środkach trwałych:

Na 31.12.2018 r. jednostka dominująca posiadała kredyt bankowy w Raiffeisen Bank Polska S.A., którego zabezpieczeniem są środki trwałe nabywane w ramach prowadzonych inwestycji. Wartość zastawu na zbiorze maszyn Raiffeisen Bank wynosi 3.303 tys. zł. Są to wartości wpisane są do umów zastawniczych jako ich wartość początkowa (odtworzeniowa) na dzień podpisania umowy.

	31.12.2018	31.12.2017
Kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowana w danym okresie	0	0
Stopa kapitalizacji zastosowana do ustalenia kwoty kosztów finansowania zewnętrznego, która może być aktywowana	-	-

W 2018 roku grupa kapitałowa poniosła nakłady na środki trwałe w budowie :

Stan środków trwałych w budowie na 31.12.2017	1 142
1. Nakłady inwestycyjne	2 006
2. Przekazane środki trwałe do użytkowania w 2018 roku	732
3. Sprzedaż w 2018 roku	33
Stan środków trwałych w budowie na 31.12.2018	2 383

Środki trwałe w budowie stan na 31.12.2018 r.

1. Modernizacja hali fabrycznej	12
2. Maszyny i urządzenia produkcyjne	1 858
3. Środki transportu	488
4. Wyposażenie	25
Razem	2 383

11. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31.12.2018 oraz na dzień 31.12.2017 r. grupa kapitałowa nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

12. Wartości niematerialne

NOTA NR 12

Stan na 31 grudnia 2018	Zakończone prace rozwojowe	Prace rozwojowe w toku	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	Pozostałe wartości niematerialne wraz z zaliczkami	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2018	6 563	1 189	268	0	8 020
Zwiększenia stanu z tytułu:	1 131	447	237	0	1 815
- zakup i wytworzenie wartości niematerialnych	0	447	237	0	684
- przyjęcie z prac rozwojowych w toku	1 131	0	0	0	1 131
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	(1 131)	0	0	(1 131)
- inne	0	(1 131)	0	0	(1 131)
Odpis amortyzacyjny za okres	(1 104)	0	(166)	0	(1 270)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(515)	0	0	0	(515)
Wartość netto na 31.12.2018	6 075	505	339	0	6 919

Stan na 01 stycznia 2018

Wartość brutto	22 185	1 564	4 065	1 250	29 064
Umorzenie	(14 582)	0	(3 797)	(1 250)	(19 629)
Odpisy aktualizujące	(1 040)	(375)	0	0	(1 415)
Wartość netto	6 563	1 189	268	0	8 020

Stan na 31 grudnia 2018

Sprawozdanie Finansowe Grupy kapitałowej Relpol za 2018 r.

Wartość brutto	23 316	880	4 302	1 250	29 748
Umorzenie	(15 686)	0	(3 963)	(1 250)	(20 899)
Odpisy aktualizujące	(1 555)	(375)	0	0	(1 930)
Wartość netto	6 075	505	339	0	6 919

Stan na 31 grudnia 2017	Zakończone prace rozwojowe	Prace rozwojowe w toku	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	Pozostałe wartości niematerialne wraz z zaliczkami	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2017	7 601	660	361	0	8 622
Zwiększenia stanu z tytułu:	122	651	20	0	793
- zakup i wytworzenie wartości niematerialnych	0	651	20	0	666
- przyjęcie z prac rozwojowych w toku	122	0	0	0	122
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	(122)	0	0	(122)
- inne	0	(122)	0	0	(122)
Odpis amortyzacyjny za okres	(1 160)	0	(113)	0	(1 273)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2017	6 563	1 189	268	0	8 020

Stan na 01 stycznia 2017

Wartość brutto	22 063	1 035	4 050	1 250	28 398
Umorzenie	(13 422)	0	(3 689)	(1 250)	(18 361)
Odpisy aktualizujące	(1 040)	(375)	0	0	(1 415)
Wartość netto	7 601	660	361	0	8 622

Stan na 31 grudnia 2017

Wartość brutto	22 185	1 564	4 070	1 250	29 069
Umorzenie	(14 582)	0	(3 697)	(1 250)	(19 634)
Odpisy aktualizujące	(1 040)	(375)	0	0	(1 415)
Wartość netto	6 563	1 189	268	0	8 020

W skład wartości niematerialnych wchodzi: koszty prac rozwojowych, licencje na programy komputerowe, licencje na użytkowanie programu SAP, licencje na użytkowanie programu płacowego oraz zakup baz wiedzy o klientach i rynku. Jednostka dominująca poniosła nakłady na prace rozwojowe w 2018 roku w wysokości 444 tys. zł.

Największe pozycje wartości niematerialnych na dzień 31.12.2018 stanowią: prace rozwojowe zakończone o wartości 6.075 tys. zł. Prace rozwojowe w toku na dzień 31.12.2018 roku miały wartość 505 tys. zł.

W 2018 roku jednostka dominująca utworzyła odpis na prace rozwojowe w toku w wysokości 515 tys. zł. Zarząd spółki przewiduje, że prace te nie przyniosą zakładanych efektów.

Wszystkie nakłady na prace rozwojowe ujmowane są na pracach rozwojowych w toku.

Pozostający okres amortyzacji wartości niematerialnych

Okres	31.12.2018	31.12.2017
od 1 do 12 miesięcy	1 386	1 189
od 13 do 36 miesięcy	2 400	2 091
od 37 do 60 miesięcy	1 641	1 664
od 61 do 120 miesięcy	1 198	1 706
powyżej 120 miesięcy	88	181
Wartość	6 713	6 831

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W grupie kapitałowej na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartość firmy

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym grupa kapitałowa nie wykazywała wartości firmy.

13. Inwestycje finansowe

Połączenia jednostek gospodarczych

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. nie było żadnych połączeń z innymi jednostkami gospodarczymi.

Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. nie były prowadzone wspólne przedsięwzięcia z innymi jednostkami gospodarczymi.

NOTA 13

Aktywa finansowe	31.12.2018	31.12.2017
Akcje - wartość bilansowa	0	0
Udziały - wartość bilansowa	376	376
Wartość według cen nabycia	1 416	1 416
Odpis aktualizujący	(1 040)	(1 040)
Inne (kaucje, pożyczki)	0	0
Ogółem aktywa finansowe	376	376
<i>w tym w jednostkach zależnych</i>	376	376

Zmiany stanu długoterminowych aktywów finansowych	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	376	376
Zwiększenia z tytułu	0	0
Pożyczki udzielone	0	0
Zmniejszenia z tytułu	0	0
- likwidacja	0	(419)
- inne (wykorzystanie odpisu aktualizującego)	0	419
Stan na koniec okresu	376	376

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych

Nazwa spółki	siedziba	przedmiot działalności	charakter powiązania	metoda konsolidacji	data objęcia kontroli	wartość akcji/udziałów według ceny nabycia	korekty aktualizujące	wartość bilansowa udziałów	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
Relpol-Altera Sp. z o.o.	Kijów, Ukraina	Handel i produkcja	zależna	wyłączona	2004-05-13	847	(542)	305	51	51
DP Relpol - Altera	Czerniachów, Ukraina	Produkcja	zależna	pełna	2007-09-06	446	(446)	0	100	100
Relpol M j.v.	Mińsk, Białoruś	Handel	zależna	wyłączona	1997-02-26	71	0	71	80	80
Relpol Eltim ZAO	Sankt-Petersburg, Rosja	Handel	zależna	pełna	1998-07-09	9	0	9	60	60
Relpol Elektronik	Miostowice Dolne, Polska	Produkcja	zależna	pełna	2007-06-27	52	(52)	0	100	100
Razem						1 425	(1 040)	376		

W sprawozdaniu zaprezentowane są udziały w cenie nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Grupa kapitałowa nie posiada udziałów i innych krótkoterminowych aktywów finansowych przeznaczonych do zbycia.

Dane ze sprawozdań spółek bez wyłączeń konsolidacyjnych

Nazwa spółki	waluta	w tys. zł							
		kapitał własny	kapitał zakładowy	zysk/strata netto	zobowiązania	należności	aktywa jednostki razem	przychody ze sprzedaży	otrzymane lub należne dywidendy
Relpol-Altera Sp. z o.o.	UAH	105	343	0	105	0	155	66	0
DP Relpol – Altera Sp. z o.o.	UAH	557	446	(450)	442	253	999	4 679	0
Relpol M j.v.	BYR	206	2	37	76	53	308	678	0
Relpol Eltim ZAO	RUB	3 297	9	694	632	1 606	3 928	11 468	0
Relpol Elektronik Sp. z o.o.	PLN	221	50	91	573	375	794	3 720	0

Jednostka dominująca udzieliła następujących pożyczek jednostkom zależnym:

Nazwa jednostki zależnej	Kwota udzielonej pożyczki w walucie	Kwota udzielonej pożyczki w PLN	Wysokość oprocentowania	Data udzielenia pożyczki	Data spłaty pożyczki wg umowy	Odsetki naliczone od udzielonych pożyczek w PLN	Stan pożyczek w PLN
Pożyczki udzielone							
Relpol Altera	0 USD	0	5,50%	12.12.2005	31.12.2016	68	68
Razem kwota udzielonych pożyczek							68
odpis aktualizacyjny							68
Wartość pożyczek netto							0

Jednostka dominująca w 2018 r. nie posiadała pożyczek udzielonych jej przez jednostki zależne.

14. Zapasy

NOTA NR 14

Zapasy	31.12.2018	31.12.2017
Materiały	11 108	10 716
Półprodukty i produkty w toku	6 552	5 768
Produkty gotowe:	10 754	9 168
według kosztu wytworzenia	10 754	9 168
według wartości netto możliwej do uzyskania	10 628	9 022
Towary	5 012	4 586
Odpisy aktualizujące	(1 912)	(1 756)
Zapasy razem według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	31 514	28 482

Zmiana stanu odpisów aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 756	1 545
rozwiązanie odpisu	740	45
wykorzystanie odpisu	192	33
utworzenie odpisu	1 088	289
Stan na koniec okresu	1 912	1 756

Wartość zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu dla 2018 roku wyniósł 103.309 zł a dla 2017 roku 96.851 zł.

Grupa systematycznie weryfikuje zapasy oraz ich odpisy po kontem utraty ich przydatności do produkcji oraz sprzedaży. Podstawą do rozwiązania odpisów aktualizujących zapasy w 2018 roku była sprzedaż, złomowanie oraz wykorzystanie ich do produkcji.

Wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań na koniec 2018 i 2017 roku wyniosła 0 zł.

15. Należności handlowe

NOTA NR 15

Należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2018	31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	181	67
- do 12 miesięcy	181	67
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niezależnych	30 417	25 170
- do 12 miesięcy	30 417	25 170
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności ogółem (brutto)	30 598	25 237
Odpis aktualizujący należności	(227)	(321)
Należności netto	30 371	24 916

Należności z tytułu dostaw, robót i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	31.12.2018	31.12.2017
do 1 miesiąca	10 562	7 975
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	13 775	14 377
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	450	324
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	15	14
powyżej 1 roku	47	0
należności przeterminowane	5 749	2 547
przecena należności	0	0
Należności razem (brutto)	30 598	25 237
Odpis aktualizujący wartość należności	(227)	(321)
Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto)	30 371	24 916

Należności z tytułu dostaw, robót i usług przeterminowane z podziałem na należności nie spłacone w okresie:	31.12.2018	31.12.2017
do 1 miesiąca	5 271	1 944
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	246	300
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	33	3
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0	158
powyżej 1 roku	199	142
Należności przeterminowane razem (brutto)	5 749	2 547
odpis aktualizujący wartość należności	(227)	(321)

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 90-dniowy termin płatności. Jednakże dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów.

Grupa stosuje politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Jednostka dominująca ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług poprzez monitoring i ocenę kondycji finansowej odbiorców, ustalenie limitów kredytowych oraz ubezpieczenie należności, które są objęte kredytem kupieckim.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej, dzięki powyższemu rozwiązaniu nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony rezerwą na nieściągalne należności.

Grupa stara się dywersyfikować odbiorców swoich produktów i towarów. Relpol poza kilkoma większymi partnerami handlowymi posiada znaczną grupę mniejszych klientów rozproszonych w kraju i w Europie. Poza UE oferta grupy trafia do odbiorców w Azji, Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i w Afryce.

Pomimo takiego rozproszenia Grupa kapitałowa ma dwóch dużych odbiorców, których udział na dzień 31.12.2018 r. stanowił 39,3% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31.12.2017 r. było to odpowiednio 32,9%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu oraz po analizie danych historycznych wynikających z wieloletniej współpracy a także stosowanych zabezpieczeń (ubezpieczenia należności), zdaniem Zarządu spółki, ryzyko to nie jest duże.

Koncentracja klientów	w tys. zł			
	31.12.2018		31.12.2017	
	Wartość należności	Wartość należności zabezpieczonych	Wartość należności	Wartość należności zabezpieczonych
klient A	7 383	4 000	4 941	4 000
klient B	4 731	4 731	3 359	3 359
pozostali	18 718	14 350	16 937	13 217
Ogółem	30 832	23 081	25 237	20 576

Należności z tytułu dostaw oraz pozostałe należności zostały zaprezentowane w bilansie w wartości nominalnej skorygowanej o odpisy aktualizacyjne związane z utratą ich wartości. Zarząd Relpol S.A. uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2018	31.12.2017
Stan na koniec poprzedniego okresu:	321	0
- utworzenie odpisu – wdrożenie MSSF 9	8	0
Stan na początek okresu:	329	142
- rozwiązanie odpisu	(249)	(14)
- wykorzystanie odpisu	0	0
- utworzenie odpisu	147	193
Stan na koniec okresu	227	321

Należności podlegają aktualizacji wyceny poprzez tworzenie odpisów aktualizujących, przy czym odpisy te tworzone są z uwzględnieniem stopnia ryzyka oraz z oceną stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności na podstawie analizy danych historycznych dotyczących ściągalności należności bądź na podstawie struktur wiekowych sald należności. Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza zagrożenia spłaty należności nie objętych odpisami aktualizacyjnymi w związku z tym, że na dzień publikacji sprawozdania znaczna większość należności przeterminowanych w okresie od 1 - 6 miesięcy została uregulowana.

16. Pozostałe należności krótko i długoterminowe

Należności długoterminowych	31.12.2018	31.12.2017
Należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności od jednostek pozostałych	63	87
Odpis aktualizujący	0	0
Należności długoterminowe netto	63	87

Zmiana stanu należności długoterminowych	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	87	161
zwiększenia	0	0
zmniejszenia	(24)	(74)
Stan na koniec okresu	63	87

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności długoterminowych	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	0	0
zwiększenia	0	0
zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

Należności długoterminowe	31.12.2018			31.12.2017		
	Wartość	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa	Wartość	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa
Należności wymagalne w ciągu 2 lat od dnia bilansowego	63	0	63	87	0	87
Należności wymagalne od 2 do 5 lat od dnia bilansowego	0	0	0	0	0	0
Należności wymagalne powyżej 5 lat od dnia bilansowego	0	0	0	0	0	0
Razem należności długoterminowe	63	0	63	87	0	87

Należności krótkoterminowe pozostałe	31.12.2018	31.12.2017
Należności budżetowe	1 565	1 597
Należności krótkoterminowe z tytułu sprzedaży udziałów	0	8
Należności z tytułu zaliczek i kaucji	158	178
Zaliczki na dostawy	566	211
Inne	39	21
Razem pozostałe należności brutto	2 328	2 015
Odpis aktualizujący	0	(8)
Razem pozostałe należności netto	2 328	2 007
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałych należności	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	8	8
rozwiązanie odpisu	8	0
zwiększenia	0	0
zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	8

17. Środki pieniężne

NOTA NR 17

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w kasie	23	89
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 136	1 249
Środki pieniężne w drodze	234	195
Razem środki pieniężne	1 393	1 533

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31.12.2018 r. wynosi 1.159 tys. zł (na 31.12.2017 r. było to 1.533 tys. zł). Wartość księgową tych aktywów jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Koncentracja środków pieniężnych	31.12.2018	31.12.2017
Bank A	17	166
Bank B	40	121
Bank C	0	20
Bank D	130	51
Bank E	16	82
Bank F	797	725
Bank G	370	279
Środki pieniężne w kasie	23	89
Razem środki pieniężne	1 393	1 533

Poniższa tabela przedstawia zmiany zobowiązań grupy kapitałowej z tytułu działalności finansowej, w tym zarówno zmiany pieniężne jak i niepieniężne.

Uzgodnienie zobowiązań wynikających z działalności finansowej	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające z tytułu działalności finansowej	Zobowiązania z tytułu działalności finansowej razem
Kwota pozostała do spłaty na dzień 01.01.2018	10 775	0	10 775
Przepływy pieniężne netto:	1 765	0	1 765
- z działalności finansowej	144	0	144
- z działalności operacyjnej	1 621	0	1 621
Zmiany bezgotówkowe:	77	0	77
- zysk/strata z tytułu różnic kursowych	77	0	77
Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2018	12 617	0	12 617

18. Rozliczenia międzyokresowe

NOTA NR 18

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	31.12.2018	31.12.2017
Czynne rozliczenia międzyokresowe:		
- ubezpieczenia majątku	158	163
- prenumeraty	18	12
- targi	0	15
- inne	193	214
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe razem	369	404

Przychody przyszłych okresów	31.12.2018	31.12.2017
Przychody przyszłych okresów:		
- długoterminowe	0	0
- krótkoterminowe	95	85
Razem przychody przyszłych okresów	95	85

19. Kapitały własne

NOTA NR 19

Kapitał podstawowy

Seria	rodzaj akcji	rodzaj uprzywilejowania	rodzaj ograniczenia praw z akcji	liczba akcji	wartość emisji wg wart. nominalnej	sposób pokrycia kapitału	data rejestracji	prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	360 300	1 802	opłacony	29.03.1991	01.04.1991
B	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	240 200	1 201	opłacony	20.01.1995	01.10.1995
C	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	254 605	1 273	opłacony	27.11.1995	01.10.1995
D	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	18 458	92	opłacony	20.07.2006	01.01.2006
E	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	8 735 630	43 678	opłacony	28.02.2008	01.01.2008
Razem				9 609 193	48 046			

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną 5 zł i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze	stan na:	stan na:	stan na:	stan na:	stan na:	stan na:
	18.04.2019 ilość	18.04.2019 %	31.12.2018 ilość	31.12.2018 %	31.12.2017 ilość	31.12.2017 %
Ambroziak Adam	3 171 000	33,00%	3 171 000	33,00%	3 171 000	33,00%
Osiński Piotr	613 943	6,39%	613 943	6,39%	608 943	6,34%
Altus TFI S.A	bd	bd	bd	bd	2 027 358	21,10%
Rockbridge TFI S.A.	2 663 403	27,72%	2 663 403	27,72%	959 772	9,99%
Raiffeisen TFI S.A.*	-	-	569 467	5,93%	569 467	5,93%
TFI BGŻ BNP Paribas S.A.*	541 115	5,63%	-	-	-	-
Pozostali	2 619 732	27,26 %	2 591 380	26,97 %	2 272 653	23,64%
Razem	9 609 193	100,00%	9 609 193	100,00%	9 609 193	100,00%

*Zmiany zaistniałe w związku z połączeniem się w dniu 29.03.2019 roku Riviera Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. (uprzednio Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) i Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A.

Wśród akcjonariuszy nie ma posiadaczy papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do emitenta. Wszystkie wyemitowane przez Relpol akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Każdej akcji odpowiada jeden głos na WZA.

Zgodnie ze statutem Relpol S.A. nie występują żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności papierów wartościowych. Nie ma w nim również ograniczeń co do wykonywania prawa głosu przypadającego wyemitowanym akcjom.

Kapitał zapasowy	31.12.2018	31.12.2017
1/3 kapitału akcyjnego	20 164	17 899
Z podziału zysku	373	1 073
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	83	83
Razem kapitał zapasowy	20 620	19 055

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2018	31.12.2017
Z tytułu ustawowej aktualizacji środków trwałych	1 104	1 162
Wycena zysków / strat aktuarialnych	(1 131)	(1 026)
Odroczony podatek dochodowy	214	193
MSFF 9 wdrożenie	(8)	0
Razem kapitał z aktualizacji wyceny	179	329

Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 247	1390
- udział w zyskach/ stratach w ciągu roku	72	70
Stan na koniec okresu	1 319	1247

Na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. udziały niedające kontroli stanowiły 40% udziału w kapitale zakładowym, jak i w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki Relpol Eltim.

20. Rezerwy

NOTA NR 20

Rezerwa na świadczenia pracownicze	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwa na odprawy emerytalne		
Stan na początek okresu	2 015	1 797
Utworzenie rezerw	138	108
Zysk/strata aktuarialna	100	454
Koszty wypłaconych świadczeń	(224)	344
Rozwiązanie rezerw	(3)	0
Stan rezerwy na odprawy emerytalne na koniec okresu	2 026	2 015
w tym krótkoterminowe	417	409

Założenia aktuarialne	31.12.2018	31.12.2017
Stopa dyskontowa w %	3,0	3,0
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w %	1,0	1,0

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta oraz prognozowany wzrost wynagrodzeń. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych:

- przy zmianie stopy dyskonta o 0,25 punktów procentowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 22 tys. zł (wzrośnie o 23 tys. zł),
- przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 0,25 punktu procentowego zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 23 tys. (zmniejszy się o 23 tys. zł).

Szczegółowe polityki rachunkowości w odniesieniu do świadczeń pracowniczych opisano w punkcie "Zasady wyceny". Na podstawie wyceny dokonanej przy założeniach aktuarialnych spółka tworzy rezerwy na odprawy emerytalne.

Zmiana stanu pozostałych rezerw według tytułów	31.12.2018	31.12.2017
<i>Rezerwa na odroczony podatek dochodowy*</i>		
Stan rezerwy na koniec okresu	1 715	1 646
w tym krótkoterminowe	0	0
Rezerwy pozostałe		
Stan na początek okresu	921	908
Utworzenie rezerwy	3 159	1 486
Koszty wypłaconych świadczeń	(495)	(542)
Rozwiązanie rezerwy	(2 070)	(931)
Stan rezerwy na koniec okresu	1 515	921
w tym krótkoterminowe	0	0

* szczegóły przedstawiono w nodzie nr 6

Stan odpisów aktualizujących aktywa Grupy kapitałowej w 2018

Treść	Stan na 01.01.2018 r.	Obroty w 2018 r.			Stan na 31.12.2018 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Odpis akt. wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 567	0	0	515	3 082
II. Odpis aktualizujący należności długoterminowe	0	0	0	0	0
III. Odpis akt. długoterminowe aktywa - udziały w podmiotach powiązanych	1 040	0	0	0	1 040
IV. Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 724	740	192	1 080	1 872
V. Odpis akt. należności z tyt. dostaw	321	249	0	163	235
VI. Odpis aktualizujący inne należności	8	8	0	0	0
VII. Odpis aktualizujący należności dochodzone na drodze sądowej	0	0	0	0	0
VIII. Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	97	49	0	19	67
Razem	5 757	1 046	192	1 777	6 296

Stan rezerw Grupy kapitałowej w 2018

Treść	Stan na 01.01.2018 r.	Obroty w 2018 r.			Stan na 31.12.2018 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	2 015	0	221	220	2 014
II. Pozostałe rezerwy (w tym na przyszłe zobowiązania) w tym:	929	2 039	495	3 195	1 590
- na urlopy wypoczynkowe	631	1 006	0	1 115	740
- pozostałe (wynagrodzenia audyt)	298	1 033	495	2 080	850
Razem	2 944	2 039	716	3 415	3 604

Stan odpisów aktualizujących aktywa Grupy kapitałowej w 2017

Treść	Stan na 01.01.2017 r.	Obroty w 2017 r.			Stan na 31.12.2017 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Odpis akt. wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 567	200	0	200	2 567
II. Odpis aktualizujący należności długoterminowe	0	0	0	0	0
III. Odpis akt. długoterminowe aktywa - udziały w podmiotach powiązanych	1 459	419	0	0	1 040
IV. Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 513	45	33	289	1 724
V. Odpis akt. należności z tyt. dostaw	142	14	0	193	321
VI. Odpis aktualizujący inne należności	0	0	0	0	0
VII. Odpis aktualizujący należności dochodzone na drodze sądowej	0	0	0	0	0
VIII. Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	267	30	144	4	97
Razem	5 948	708	177	686	5 749

Stan rezerw Grupy kapitałowej w 2017

Treść	Stan na 01.01.2017 r.	Obroty w 2017 r.			Stan na 31.12.2017 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 797	0	344	562	2 015
II. Pozostałe rezerwy (w tym na przyszłe zobowiązania) w tym:	913	930	542	1 488	929
- na urlopy wypoczynkowe	535	824	0	920	631
- pozostałe (wynagrodzenia audyt)	378	106	542	568	298
Razem	2 710	930	886	2 050	2 944

Informacja o aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 601	1 555
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 253	3 201
Odroczonego podatek dochodowy w wartości netto	(1 652)	(1 646)

Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości netto tj. rezerwy pomniejszone o aktywo.

21. Kredyty i pożyczki

NOTA NR 21

				w tys. zł	
Oprocentowane kredyty i pożyczki	waluta	efektywna stopa %	termin spłaty	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe					
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,10%	28.06.2019	0	282
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe				0	282
Krótkoterminowe					
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	PLN	WIBOR 1M+0,8%	29.03.2019	1 100	1 153
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	EUR	EURIBOR 1M+1,25%	29.03.2019	29	0
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	USD	LIBOR 1M+1,25%	29.03.2019	413	177
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,10%	28.06.2019	282	566
mBank - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,35%	30.03.2018	0	307
BGŻBNP - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	PLN	WIBOR 3M+0,6%	21.03.2019	144	313
BGŻBNP - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	EUR	EURIBOR 3M+0,9%	21.03.2019	281	0
BGŻBNP - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	USD	LIBOR 3M+1,1%	21.03.2019	743	0

Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	2 992	2 516
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe	2 992	2 798

Otrzymane limity kredytów i pożyczek według umów	waluta	31.12.2018		31.12.2017	
		limit	wykorzystanie	limit	wykorzystanie
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	PLN	2 500	1 542	2 500	1 330
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	3 000	282	3 000	848
mBank - inwestycyjny	PLN	6 804	0	6 804	307
BGŻBNP - odnawialny (limit do wykorzystania w walutach: PLN, EUR, USD)	PLN	2 500	1 168	2 500	313
Razem		14 804	2 992	14 804	2 798

W ostatnim kwartale 2018 roku dwa banki finansujące Relpol SA – BNP Paribas SA oraz Raiffeisen Bank Polska SA połączyły się. Celem rozproszenia ryzyka finansowego i uniezależnienia zabezpieczenia płynności bieżącej od jednego podmiotu, a także celem pokrycia bieżących potrzeb sfinansowania rosnącej produkcji i sprzedaży, w marcu 2019 spółka Relpol S.A. podpisała z BNP Paribas SA (dawniej: Raiffeisen Bank Polska S.A) aneks do umowy zwiększający limit wierzytelności w rachunku bieżącym z 2,5 mln. zł do 4 mln. zł i zawarła umowę na kredyt obrotowy w mBank SA, z limitem 4 mln zł.

Wartość bieżąca minimalnych opłat kredytów i pożyczek	31.12.2018	31.12.2017
Płatne do 1 roku	2 992	2 516
Płatne od 1 roku do 5 lat	0	282
Płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat kredytów i pożyczek	2 992	2 798

22. Leasing finansowy

NOTA NR 22

Część środków trwałych z grupy maszyn i urządzeń produkcyjnych nabyta została w formie leasingu finansowego z opcją zakupu. Pierwotnie środki trwałe nabywane były z własnych środków obrotowych, następnie odsprzedawano je firmom leasingowym i odkupowano je w formie leasingu.

Zobowiązania z tytułu leasingu					
Nazwa leasingodawcy/przedmiot umowy	data zawarcia umowy	wartość początkowa środka trwałego	okres na który zawarto umowę	waluta umowy	zobowiązanie z tytułu leasingu na 31.12.2018 r.
GETIN Leasing / środki transportu	2015	112	5 lat	PLN	3
PKO Leasing / maszyny produkcyjne	2014	70	5 lat	PLN	9
PKO Leasing / maszyny produkcyjne	2014	1 051	5 lat	EUR	251

Santander Leasing SA / maszyna produkcyjna	2014	45	5 lat	EUR	4
BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A./sprzęt komputerowy	2018	195	3 lata	EUR	145
Millennium Leasing sp. z o.o./ środki transportu	2017	259	3 lata	PLN	112
Millennium Leasing sp. z o.o./ środki transportu	2018	53	3 lata	EUR	40
mLEASING / środki transportu	2018	712	3 lata	PLN	597
Volkswagen Leasing/ środki transportu	2018	102	3 lata	PLN	72
Razem		2 599			1 233
w tym:					
- zobowiązanie krótkoterminowe					614
- zobowiązanie długoterminowe					619

Po wygaśnięciu umów leasingu z upływem okresów na jakie zostały zawarte, przysługiwać będzie spółce prawo do zakupu przedmiotu leasingu za cenę w wysokości wartości końcowej. Spółka użytkuje środki trwale nabyte w formie leasingu finansowego o wartości 2 599 tys. zł nabyte w okresie 2014-2018 r. Umowy zostały zawarte na okres 36-60 miesięcy. Zabezpieczeniem wykonania zobowiązań są deklaracje wekslowe.

Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	31.12.2018	31.12.2017
płatne do 1 roku	614	347
płatne od 1 roku do 5 lat	619	371
płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	1 233	718

Wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	31.12.2018	31.12.2017
płatne do 1 roku	639	357
płatne od 1 roku do 5 lat	634	375
płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	1 273	732
Przyszłe obciążenia finansowe	(40)	(14)
Wartość bieżących opłat z tytułu leasingu finansowego	1 233	718

23. Zobowiązania handlowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31.12.2018	31.12.2017
Wobec jednostek powiązanych	70	0
- do 12 miesięcy	70	0
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Wobec jednostek pozostałych	9 555	7 977
- do 12 miesięcy	9 555	7 977
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9 625	7 977

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nie oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 40 -dniowych.

24. Inne zobowiązania długo i krótkoterminowe

Pozostałe zobowiązania	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe	0	29
Krótkoterminowe	5 712	4 844
Zobowiązania z tyt. zakupu maszyn i urządzeń	1 600	700
Zobowiązania z tyt. podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych:	2 159	2 099
- podatek dochodowy od osób prawnych	15	4
- podatek dochodowy od osób fizycznych	395	438
- podatek VAT	143	36
- podatek z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 572	1 593
- inne	34	28
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	1 668	1 775
Zobowiązania wobec ZFŚS	19	2
Inne zobowiązania wobec pracowników	65	66
Zaliczki na dostawy	0	70
Inne zobowiązania	201	132

25. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

Na dzień 31.12.2018 roku łączna wartość zgłoszonych przez jednostkę dominującą wierzytelności w ramach toczących się postępowań sądowych i egzekucyjnych wynosiła 77 tys. zł, w tym zgłoszone wierzytelności spółki w postępowaniu upadłościowym na kwotę 42 tys. zł. Według posiadanej przez jednostkę dominującą wiedzy, nie toczą się postępowania sądowe przeciwko pozostałym spółkom w grupie kapitałowej.

Poręczenia

Poręczenia na 31.12.2018 oraz 31.12.2017 roku nie występują.

26. Instrumenty finansowe

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań nie odbiega istotnie od ich wartości bilansowej w związku z faktem, że są to głównie należności i zobowiązania handlowe.

Spółka klasyfikuje wyceny wartości godziwej posługując się hierarchią wartości godziwej, która uwzględnia istotność danych wejściowych do wyceny. Hierarchię wartości godziwej tworzą następujące poziomy:

- Poziom 1 - ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

- Poziom 2 - techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości, jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości, jest nieobserwowalny.

Spółka na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Poziom 1

Na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu 1.

Poziom 2

Na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu 2.

Poziom 3

Na dzień 31.12.2018 r. i 31.12.2017 r. Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu 3.

Na każdą dzień bilansowy, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne dzień bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównywalnym, w Spółce nie dokonano przesunięć między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej instrumentów finansowych, jak również nie miała miejsca zmiana klasyfikacji instrumentów w wyniku zmiany celu lub wykorzystania instrumentów finansowych.

W latach 2018 i 2017 Grupa kapitałowa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 na dzień 31.12.2018							
	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Aktywa i zobowiązanie finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Razem
1. Aktywa finansowe trwale:	0	0	63	0	0	376	439
Należności długoterminowe	0	0	63	0	0	0	63
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	0	0	0	0	0	376	376
2. Aktywa finansowe obrotowe:	0	0	31 764	0	0	0	31 764
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	30 371	0	0	0	30 371
Pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0	1 393	0	0	0	1 393
3. Zobowiązania finansowe długoterminowe:	0	0	0	0	0	619	619
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	619	619
4. Zobowiązania krótkoterminowe:	0	0	0	12 617	0	614	12 231
Kredyty i pożyczki	0	0	0	2 992	0	0	2 992
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	0	0	9 625	0	0	9 625
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	614	614
Suma	0	0	31 827	12 617	0	1 609	46 053

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSSF 9 na dzień 01.01.2018							
	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Aktywa i zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Razem
1. Aktywa finansowe trwale:	0	0	87	0	0	385	463
Należności długoterminowe	0	0	87	0	0	0	87
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	0	0	0	0	0	385	376
2. Aktywa finansowe obrotowe:	0	0	26 449	0	0	0	26 449
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	24 916	0	0	0	24 916
Pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0	1 533	0	0	0	1 533
3. Zobowiązania finansowe długoterminowe:	0	0	0	311	0	371	682
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	29	0	0	29
Kredyty i pożyczki	0	0	0	282	0	0	282
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	371	371
4. Zobowiązania krótkoterminowe:	0	0	0	10 493	0	347	10 840
Kredyty i pożyczki	0	0	0	2 516	0	0	2 516
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	0	0	7 977	0	0	7 977
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	347	347
Suma	0	0	26 536	10 804	0	1 103	38 434

Na dzień 31.12.2018 roku i 31.12.2017 roku, według oceny Grupy wartości godziwe dla instrumentów finansowych klasyfikowanych w rozumieniu MSSF 9 nie odbiegają znacząco od wartości bilansowych, głównie ze względu na zmienne oprocentowanie, dla pozostałych pozycji zaś ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31.12.2018

	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązanie finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9 (leasing)	Razem
Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	0	0	29	(66)	0	(19)	(56)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych (Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	0	0	232	(39)	0	(12)	181
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	0	0	131	0	0	0	131
	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem zysk/(strata) netto	0	0	392	(105)	0	(31)	256

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31.12.2017

	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązanie finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9 (leasing)	Razem
Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	0	0	39	(105)	0	(18)	(84)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych (Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	0	0	(469)	(353)	0	36	(786)
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	0	0	10	0	0	0	10
	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem zysk/(strata) netto	0	0	(420)	(458)	0	18	(860)

27. Opis czynników i zdarzeń, szczególnie o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe grupy kapitałowej

Nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które nie zostały opisane z sprawozdaniu finansowym, informacji dodatkowej lub Sprawozdaniu z działalności, a które miałyby wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

28. Informacje o firmie audytorskiej

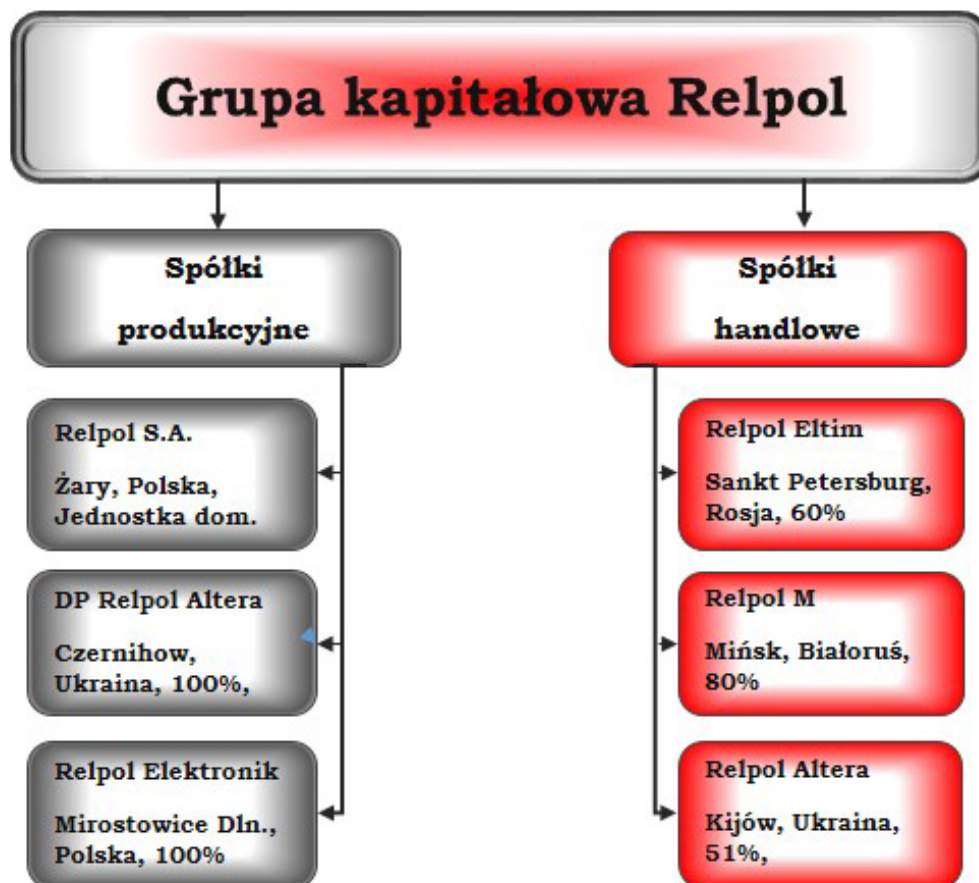
Rada Nadzorcza spółki w dniu 15 grudnia 2017 r. podjęła uchwałę o wyborze firmy audytorskiej do przeglądu półrocznego oraz badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki za lata 2018 i 2019. Rada Nadzorcza wybrała spółkę UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K z siedzibą w Krakowie, wpisaną na listę firm audytorskich pod nr 3115.

Wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego dokonany został zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisano umowę na przeprowadzenie przeglądu półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz na przeprowadzenie badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania za rok 2018 i 2019. Wynagrodzenie za całą usługę ustalono w wysokości 93.000 zł netto (po 46.500 zł netto za każdy badany rok sprawozdawczy) oraz zwrot kosztów przejazdów, przesyłek, noclegów i diet. Relpol nie korzystał dotychczas z usług audytorskich UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K z siedzibą w Krakowie.

29. Podmioty powiązane

Grupa kapitałowa na dzień 31.12.2018 r.

Wykaz podmiotów powiązanych.

Nazwa spółki	siedziba	przedmiot działalności	charakter powiązania	Udział Relpol S.A. w głosach i kapitale	data objęcia kontroli/ znacznego wpływu
Relpol -Altera Sp. z o.o.	Kijów, Ukraina	Handel	zależna	51,0%	2004-05-13
DP Relpol -Altera Sp. z o.o.	Czerniachów, Ukraina	Produkcja	zależna	100,0%	2007-09-06
Relpol -M j.v	Mińsk, Białoruś	Handel	zależna	80,0%	1997-02-26
Relpol -Eltim ZAO	Sankt-Petersburg, Rosja	Handel	zależna	60,0%	1998-07-09
Relpol Elektronik Sp. z o.o.	Mirostowice, Polska	Produkcja	zależna	100,0%	2007-06-27

Transakcje z podmiotami powiązаныmi.

Nazwa podmiotu	Sprzedaż podmiotom powiązanym		Zakupy od podmiotów powiązanych		Dywidendy		Należności z tytułu dostaw i usług		Pozostałe należności		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		Pozostałe zobowiązania	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Relpol-Altera	0	0	0	0	0	0	0	0	68	100	0	0	0	0
DP Relpol Altera*	67	107	5 751	3 032	0	0	0	0	46	0	17	254	0	0
Relpol-M j.v	433	378	0	0	0	0	60	63	0	0	0	0	0	0
Relpol-Eltim*	1 458	1 482	0	0	87	73	60	158	0	0	0	0	0	0
Relpol Elektronik*	0	0	3 720	2 897	0	0	285	0	0	0	0	110	0	0
Razem	1 958	1 967	9 471	5 929	87	73	405	221	114	100	17	364	0	0

Tabela przedstawia wszystkie transakcje.

* Transakcje z podmiotami objętymi konsolidacją tj. DP Relpol Altera, Relpol Eltim i Relpol Elektronik, w sprawozdaniu skonsolidowanym zostały wyłączone w ramach korekt konsolidacyjnych.

Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych. Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrotowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązаныmi.

30. Zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły po dniu bilansowym inne zdarzenia, które byłyby istotne i nie zostałyby opisane w sprawozdaniu finansowym.

31. Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wynikających z programów motywacyjnych i premiovych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom emitenta

Dane za rok 2018	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	Pozostałe świadczenia długoterminowe	W zł
					Potencjalnie należne świadczenia w kolejnych okresach
Członkowie Zarządu w tym:	768 596	50 000	-	-	330 000*
Sławomir Bialik	419 632	-	-	-	174 000
Krzysztof Pałgan	313 850	-	-	-	156 000
Rafał Gulka - były Prezes Zarządu	35 114	50 000	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej w tym:	144 000	-	-	-	-
Adam Ambroziak	26 300	-	-	-	-
Piotr Osiński	24 000	-	-	-	-
Agnieszka Trompka	24 000	-	-	-	-
Zbigniew Derdziuk	45 700	-	-	-	-
Dariusz Daniluk	24 000	-	-	-	-
Ogółem wynagrodzenie władz spółki	912 596	50 000	-	-	330 000

* Kwota rezerwy utworzonej na premie roczne dla Zarządu.

Dane za rok 2017	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	Pozostałe świadczenia długoterminowe	W zł
					Potencjalnie należne świadczenia w kolejnych okresach
Członkowie Zarządu w tym:	786 484	-	-	-	250 000**
Rafał Gulka - Prezes Zarządu	464 398	-	-	-	-
Sławomir Bialik – Wiceprezes Zarządu od 01.06.2017	184 800	-	-	-	-
Mariusz Matejczyk – Członek Zarządu od 01.06.2017-31.10.2017	137 286	-	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej w tym:	233 999	-	-	-	-
Adam Ambroziak*	138 000	-	-	-	-
Rafał Mania do 12.10.2017	18 727	-	-	-	-
Piotr Osiński	24 000	-	-	-	-
Agnieszka Trompka	24 000	-	-	-	-
Zbigniew Derdziuk	24 000	-	-	-	-
Dariusz Daniluk od 12.10.2017	5 272	-	-	-	-
Ogółem wynagrodzenie władz spółki	1 020 483	-	-	-	250 000

* W tym wynagrodzenie za wykonywanie czynności członka zarządu od 01.01.2017 do 31.05.2017 r.

** W 2017 roku utworzono rezerwę na premie dla Zarządu bez podziału na poszczególnych członków Zarządu.

W spółce nie ma wdrożonych żadnych programów motywacyjnych płatnych w akcjach. Nie występują również zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze w stosunku do byłych osób zarządzających i nadzorujących.

32. Pożyczki udzielone władzom spółki

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. nie było udzielonych pożyczek dla Zarządu, Rady Nadzorczej i członków ich rodzin.

33. Zatrudnienie

Średni stan zatrudnienia	31.12.2018	31.12.2017
Relpol S.A.	473	474
Relpol Eltim	11	11
DP Relpol Altera	280	238
Relpol Elektronik	68	72
Pozostałe spółki	6	6
Ogółem Grupa	838	801

Zatrudnienie w Grupie kapitałowej wzrosło o 37 osób. Poza pracownikami zatrudnionymi na umowę o pracę, jednostka dominująca i Relpol Elektronik zatrudniały pracowników na umowę zlecenie oraz w ramach outsourcingu pracowniczego. W 2017 r. pracę w ten sposób świadczyło średnio 76 osób, a w 2017 r. było to 59 osób.

34. Kursy zamknięcia dla pozycji pieniężnych wyrażonych w walutach obcych

Na dzień bilansowy pozycje wyrażone w walutach obcych przeliczono po poniższych kursach.

Nazwa waluty	Kod waluty	Kurs do wyceny aktywów i pasywów na 31.12.2018	Kurs do wyceny aktywów i pasywów na 31.12.2017
dolar amerykański	1 USD	3,7597	3,4813
euro	1 EUR	4,3000	4,1709
funt szterling	1 GBP	4,7895	4,7001
rubel rosyjski	1 RUB	0,0541	0,0604
hrywna ukraińska	1 UAH	0,1357	0,1236

35. Sytuacja finansowa spółek zależnych

Sytuacja finansowa spółek zależnych oraz perspektywy dalszej ich działalności są stabilne.

Bardzo dobre wyniki w 2018 roku osiągnęła spółka Relpol Eltim z siedzibą w Sankt Petersburgu. Po kilku latach spadku przychodów ze sprzedaży spowodowanych ograniczeniem popytu i trudną sytuacją gospodarczą w Rosji, w 2018 roku sytuacja się poprawiła. Spółka osiągnęła 11.468 tys. zł przychodów ze sprzedaży wypracowując 694 tys. zł zysku netto. W stosunku do roku 2017 oznacza to wzrost przychodów w walucie polskiej o 21% a zysku netto o 294%. Dynamika wzrostu tych pozycji w rublach jest jeszcze wyższa. Spółka ta regularnie wypłaca dywidendę.

Spółka Relpol Elektronik, produkująca na zlecenie Relpol S.A. osiągnęła w 2018 r. 3.720 tys. zł przychodów ze sprzedaży wypracowując zysk netto w wysokości 91 tys. zł.

DP Relpol Altera na Ukrainie w roku 2018 osiągnęła przychody w wysokości 4.679 tys. zł ponosząc 450 tys. zł straty netto. Sytuacja polityczna i ekonomiczna na Ukrainie nie stanowi zagrożenia dla działalności tej spółki i grupy kapitałowej.

Produkcja i wymiana handlowa ze spółkami na Ukrainie i w Rosji odbywa się bez zakłóceń. Zarząd jednostki dominującej obserwuje sytuację, szacuje ewentualne ryzyko i ocenia, że aktualnie nie ma powodów do niepokoju.

Stabilna sytuacja jest również w małej białoruskiej spółce Relpol M. W 2018 r. osiągnęła ona przychody ze sprzedaży w wysokości ok. 678 tys. zł wypracowując 37 tys. zł zysku netto.

W ograniczonym zakresie prowadzi działalność spółka Relpol Altera na Ukrainie. Jej głównym źródłem dochodów jest wynajem nieruchomości produkcyjnej. W 2018 r. osiągnęła ona przychody ze sprzedaży w wysokości 66 tys. zł wypracowując 0,1 tys. zł zysku netto.

36. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Największy wpływ na osiągnięte przez grupę kapitałową wyniki finansowe, co najmniej w perspektywie kolejnego kwartału, będą miały czynniki makroekonomiczne, niezależne od grupy kapitałowej oraz czynniki wewnętrzne.

Wśród czynników zewnętrznych możemy wyróżnić:

- wysokość i wahania kursu walut,
- koniunktura gospodarcza w kraju i zagranicą,
- kształtowanie się cen na rynku surowców (miedź, srebro, złoto, ropa),
- poziom nakładów na inwestycje w kraju i zagranicą,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- rozwój branży fotowoltaicznej,
- poziom zapotrzebowania na systemy ochrony radiologicznej.

Wśród czynników wewnętrznych zależnych od grupy kapitałowej podstawowe znaczenie ma:

- realizacja zaplanowanej sprzedaży,
- realizacja podpisanych kontraktów handlowych,
- obłożenie linii produkcyjnych,
- dostosowanie poziomu kosztów do aktualnej koniunktury na rynku,
- zwiększenie udziałów rynkowych w oparciu o posiadaną ofertę produktową,
- pozyskanie nowych klientów na obecnych i nowych rynkach zbytu,

- racjonalizacja oferty towarów handlowych,
- pozyskanie nowych klientów dla CZIP-a Pro,
- pozyskanie nowych klientów na przekaźnik solar do inwerterów solarnych,
- poprawa rentowności wyrobów,
- montaż systemów do ochrony radiologicznej, zgodnie z harmonogramem wygranych przetargów,
- finalizacja zmian w strukturze grupy kapitałowej.

IV. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa. Pomimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa Grupy kapitałowej na temat bieżącej działalności i przyszłych zdarzeń, to i tak mogą się one różnić od rzeczywiście uzyskanych wyników. Grupa kapitałowa podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które przyjmuje Grupa kapitałowa do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach.

Założenia, co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie można jednocześnie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Grupa kapitałowa uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Grupę kapitałową szacunki i założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego danego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym, dla których Grupa kapitałowa dokonuje oszacowań:

Okres użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych

Grupa kapitałowa dokonuje corocznej weryfikacji wartości końcowej, metody amortyzacji oraz okresów użytkowania środków trwałych podlegających amortyzacji uwzględniając następujące przesłanki:

- oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
- prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
- oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów oceniane na podstawie oczekiwanej zdolności produkcyjnej lub wielkości produkcji,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

Zarząd ocenia, iż okresy użytkowania aktywów przyjęte przez Grupę kapitałową dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przeszłości.

W przypadku zmiany długości okresu użytkowania o +/- 10 lat dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy budynków i budowli, wpływ na wynik finansowy wyniósłby na dzień 31.12.2018 odpowiednio: zmniejszenie amortyzacji o 97 tys. zł lub zwiększenie kosztów amortyzacji o 189 tys. zł (na dzień 31.12.2017 było to również: zmniejszenie kosztów amortyzacji o 96 tys. zł lub zwiększenie o 188 tys. zł).

Klasyfikacja umów leasingu, w których Grupa kapitałowa występuje jako leasingobiorca

Grupa kapitałowa występuje jako strona umów leasingu. Każda z podpisanych umów leasingu analizowana jest pod kątem ryzyka i korzyści wynikających z tytułu korzystania z aktywów nabytych w ramach umowy i w zależności od jej oceny zgodnie z wymogami MSSF zostaje sklasyfikowana jako umowa leasingu operacyjnego lub finansowego. Wartość podpisanych umów leasingowych na dzień 31.12.2018 wyniosła 2.599 tys. zł a na 31.12.2017 była to kwota 4.003 tys. zł.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego Grupa kapitałowa wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych informacji będą stosowane na moment zrealizowania aktywów lub zobowiązań, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego. Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2018 wynosiła 1.593 tys. zł (na 31.12.2017 była to wartość 1.377 tys. zł), rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2018 roku wynosiła 3.244 tys. zł a na 31.12.2017 odpowiednio 3.201 tys. zł. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem.

Rezerwa na świadczenie emerytalne i rentowe

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest odrębnie dla każdego pracownika przez niezależnego aktuarium. Podstawę do wyznaczania wartości rezerw na świadczenia pracownicze stanowią regulacje wewnętrzne. Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych i ich wartość na dzień 31.12.2018 roku wynosiła 2.026 tys. zł a na 31.12.2017 roku 2.015 tys. zł.

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta oraz prognozowany wzrost wynagrodzeń. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian

odpowiednich założeń występujących na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych:

- przy zmianie stopy dyskonta o 0,25 punktów procentowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 22 tys. zł (wzrośnie o 23 tys. zł),
- przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 0,25 punktu procentowego zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 23 tys. (zmniejszy się o 23 tys. zł).

2. Zasady wyceny

Aktywa trwałe

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują koszty prac rozwojowych, licencje i oprogramowanie komputerów. Koszty prac rozwojowych obejmują zarówno nakłady poniesione na nowe projekty rozwojowe, które spełniają kryteria uznania ich za składnik aktywów, jak i zakończone prace rozwojowe. Ujęcie prac rozwojowych jako wartości niematerialne następuje wtedy gdy uprawdopodobnione jest powodzenie projektu i ewidencjonowane są według rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia. Inne koszty prac rozwojowych oraz koszty badań nie kwalifikujące się do aktywowania w wartościach niematerialnych ujmowane są jako koszty danego okresu, w momencie ich poniesienia. Koszty prac rozwojowych uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat nie mogą być ujęte jako aktywa w późniejszym okresie.

Wszystkie aktywowane nakłady są następnie amortyzowane przez okres, przez jaki oczekuje się, iż będą generować przychód, rozpoczynając od momentu wdrożenia danego projektu.

W znaczącej większości koszty zakończonych prac rozwojowych umarzane są przez 5 lat.

Wycena oprogramowania komputerowego, które prawdopodobnie będzie generować korzyści ekonomiczne przewyższające koszty przez okres dłuższy niż rok, następuje wg cen nabycia a okres umarzania dla oprogramowania, którego wartość nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe wynosi 2 lata.

Prawo do licencji pakietu instalacyjnego systemu SAP R-3 i prawo do licencji programu płacowo-kadrowego amortyzowane jest w ciągu 5-10 lat.

Pozostałe wartości niematerialne umarzane są również w okresie od 5 do 10 lat.

Wartości niematerialne wykazywane są w wartości netto pomniejszonej o skumulowaną amortyzację i odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości.

Podstawę dokonywania odpisów umorzeniowych stanowi plan amortyzacji. Amortyzacja dokonywana jest metodą liniową. Nie później niż na koniec roku sprawozdawczego stosowane stawki amortyzacyjne podlegają weryfikacji i w razie stwierdzenia potrzeby dokonania korekty stosowanych stawek przeprowadza się ją w roku następnym. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości niematerialnych przeprowadzonej na każdy dzień bilansowy stwierdzono trwałą utratę wartości dokonuje się odpisów aktualizujących w ciężar straty. W przypadku stwierdzenia ustania przyczyn odpisów aktualizujących dokonuje się ich odwrócenia i zwiększa zysk.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe, które przeznaczone są do realizacji działalności statutowych Grupy kapitałowej i zgodnie z oczekiwaniami będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. W przypadkach, kiedy poniesione wydatki powodują, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa wartość użytkową posiadaną przy przyjęciu do używania, wydatki te są kapitalizowane w wartości odpowiedniego środka trwałego. Grupa kapitałowa dotychczas nie aktywowała szacowanych kosztów demontażu i usunięcia składnika środków trwałych ze względu na ich nieistotność.

Środki trwałe są amortyzowane przez określony z góry okres ekonomicznego używania. W momencie likwidacji lub sprzedaży środków trwałych, wartość początkowa tych środków oraz dotychczasowe umorzenie są wyksięgowywane, a wynik likwidacji lub sprzedaży jest odnoszony w ciężar rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację i odpisy aktualizujące z tyt. trwałej utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową.

Stosowane okresy amortyzacji dla środków trwałych są następujące:

Budynki	40 lat
Budowle	10-25 lat
Maszyny i urządzenia z grupy 3-6, 8	2-20 lat
Środki transportu	2-10 lat

Środki trwałe o wartości, których nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe oraz okresie użytkowania powyżej 1 roku podlegają odpisaniu jednorazowo w koszty, w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia ich do użytkowania.

Do celów bilansowych odpisów amortyzacyjnych dokonuje się drogą systematycznego planowego rozłożenia wartości początkowej środków trwałych na okres ich ekonomicznej użyteczności. Relpol wprowadził procedurę corocznej weryfikacji stawek amortyzacyjnych w kontekście okresu ekonomicznej użyteczności.

Przy określaniu okresu dalszego użytkowania środków trwałych uwzględnia się:

- liczbę zmian, na których pracuje środek trwały,
- tempo postępu techniczno – ekonomicznego,
- poniesione nakłady na remont i modernizację urządzeń,
- plan zakupów inwestycyjnych.

Odstąpiono od uwzględniania wartości rezydualnej przy ustalaniu stawek amortyzacyjnych, gdyż po dokonaniu weryfikacji ustalono, że jest ona nieznaczna (bliska zeru).

Wartość środków trwałych w budowie

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Inwestycje rozpoczęte nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

W przypadku stwierdzenia trwałej utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych, środków trwałych w budowie, dokonuje się odpisów aktualizujących ich wartość.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt bieżącego okresu.

Inwestycje długoterminowe

Udziały długoterminowe w jednostkach podporządkowanych wykazywane są według ceny nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe obejmują rozliczenia międzyokresowe, których okres rozliczenia rat kosztów przekracza 12 miesięcy.

Aktywa obrotowe

Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego obejmują: materiały, produkcję w toku, produkty gotowe i towary.

1. Zapasy materiałów wyceniane są wg średniej ważonej ceny nabycia a w przypadku importu, ceny zakupu powiększa się o obciążenia, o charakterze publiczno-prawnym. Cena nabycia składa się z ceny zakupu i kosztów zakupu, które dolicza się w momencie zakupu materiałów bezpośrednio do ceny zakupu. Średnioważona cena nabycia ulega zmianie przy kolejnych zakupach i wyliczana jest jako średnia ważona z zapasu istniejącego i nowo dokonanych zakupów.
2. Towary wyceniane są również wg średniej ważonej ruchomej ceny nabycia. Zasady ustalania ceny są identyczne jak przy zapasach materiałów.
3. Produkcja w toku została wyceniona wg rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem stopnia przetworzenia produktu w toku.
4. Wyroby gotowe zostały wycenione według technicznego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem części stałych kosztów pośrednich produkcji, odpowiadają przeciętnemu poziomowi wykorzystania zdolności produkcyjnych. Na dzień bilansowy produkty gotowe

wyceniane są wg rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia nie wyższego od ich cen sprzedaży netto.

Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe są to wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności oraz z pozostałych tytułów, wymagalnych w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Należności, których wymagalności jest powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego zaliczane są do aktywów trwałych.

Należności wykazywane są w wartości netto tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące ich wartość. Należności wycenione są w kwocie wymagającej zapłaty łącznie z odsetkami za zwłokę, w przypadku jeżeli wartość dyskonta nie jest istotna.

Należności podlegają aktualizacji wyceny poprzez tworzenie odpisów aktualizujących, przy czym odpisy te tworzone są z uwzględnieniem stopnia ryzyka oraz z oceną stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności na podstawie analizy danych historycznych dotyczących ściągłości należności bądź na podstawie struktur wiekowych sald należności.

Odpis aktualizujący wartość należności ujmowany jest ciężar przychodów lub kosztów.

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmują się w polskich złotych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Zrealizowane różnice kursowe powstałe pomiędzy dniem zaksięgowania i rozliczenia transakcji zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów danego okresu.

Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie, środki na rachunkach bankowych oraz inne aktywa pieniężne z terminem wykupu do 3 miesięcy. Środki pieniężne wycenione zostały wg wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunkach wykazywane są łącznie z odsetkami.

Odsetki te odnoszone są na dobro przychodów finansowych.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe obejmują czynne rozliczenia międzyokresowe, których okres rozliczenia rat kosztów nastąpi w okresie 12 miesięcy.

Rozliczenia międzyokresowe czynne między innymi obejmują:

- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nie przekazany na rachunek bankowy,
- koszty prenumeraty dotyczące następnego roku obrachunkowego,
- koszty ubezpieczeń i inne dotyczące następnego roku obrachunkowego.

Kapitały własne

Kapitały wykazywane są w księgach z podziałem na ich rodzaje zgodnie ze Statutem jednostki dominującej oraz wpisem w Krajowym Rejestrze Sądowym:

- kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze Statutem jednostki dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w wartości nominalnej,
- kapitał zapasowy jest tworzony zgodnie ze Statutem jednostki dominującej na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia,
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny stanowi różnicę pomiędzy wartością netto środków trwałych przed i po aktualizacji dokonywanej na podstawie stosownych przepisów oraz nadwyżkę z przeszacowania,
- akcje własne nabyte w celu umorzenia,

Różnice z ustawowych aktualizacji wyceny w momencie rozchodu lub likwidacji środka trwałego przenoszone są na kapitał zapasowy.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, których termin płatności przypada później niż rok od dnia bilansowego.

Zobowiązania te wykazywane są wg zamortyzowanego kosztów. W przypadku jeżeli wartość dyskonta jest nieistotna zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe zarówno krajowe jak i zagraniczne, wykazane zostały na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty jeżeli wartość dyskonta jest nieistotna.

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmują się w polskich złotych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Zrealizowane różnice kursowe powstałe pomiędzy dniem zaksięgowania i rozliczenia transakcji zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów danego okresu.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy w następstwie przeszłych zdarzeń powstaje obecne, możliwe do oszacowania zobowiązanie, które w przyszłości może prawdopodobnie spowodować wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu skorygowania do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Stan rezerw na dzień bilansowy obejmuje:

- rezerwy na prawdopodobne zobowiązania,
- rezerwy na odpłaty emerytalne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,

Kredyty i pożyczki

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, pożyczek wyceniane są w momencie ich początkowego ujęcia w księgach w wartości godziwej, następnie wyceniane są w zamortyzowanym koszcie.

Leasing

Środki trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę kapitałową zasadniczo wszystkie korzyści i ryzyka związane z posiadaniem aktywów, są wykazywane w bilansie wg wartości godziwej przedmiotu leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeśli jest ona niższa od wartości godziwej. Przyjęte okresy użytkowania wynikają z ustalonych okresów ekonomicznej użyteczności. Opłaty leasingowe rozdzielane są pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są księgowane bezpośrednio w rachunek zysków i strat.

Programy świadczeń pracowniczych

Pracownicy mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania, przy czym wysokość świadczeń w obu przypadkach zależy od wysokości średniego wynagrodzenia za okres przepracowany w Grupę kapitałową oraz od najniższego krajowego wynagrodzenia za okres przepracowany poza Grupą kapitałową i stażu pracy. Rezerwa na długoterminowe odprawy emerytalne wyceniane są według wartości bieżącej przyszłego zobowiązania metodami aktuarialnymi.

Zmiana wartości rezerw na świadczenia pracownicze odnoszona jest w przychody i koszty okresu, za wyjątkiem zysków i strat aktuarialnych, które są odnoszone w inne całkowite dochody.

Ponadto Grupa kapitałowa tworzy również rezerwę na nie wykorzystane urlopy wypoczynkowe, które są traktowane jako krótkoterminowa, kumulowana płatna nieobecność i zostanie zgodnie z przewidywaniami zapłacona.

Podatek dochodowy

Kalkulacja podatku dochodowego jest oparta na zysku danego okresu i uwzględnia podatek odroczony. Podatek odroczony jest ustalony metodą zobowiązań. Według tej metody spodziewane efekty podatkowe różnic przejściowych są ustalane na podstawie obowiązujących w danym roku stawek podatkowych i wykazywane jako rezerwy na podatek odroczony lub aktywa reprezentujące przyszłe zmniejszenia podatku dochodowego. Różnice przejściowe są zdefiniowane jako różnice pomiędzy podatkową i bilansową wyceną aktywów i pasywów. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku dochodowego odroczonego na koniec i na początek okresu.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące zdarzeń rozliczanych z kapitałem własnym lub innymi całkowitymi dochodami odnosi się na kapitał własny lub inne całkowite dochody.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się po ustaleniu prawdopodobieństwa osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składników aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę na odroczonego podatek dochodowy tworzy się wobec istnienia dodatnich różnic przejściowych, które w przyszłości spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.

Instrumenty finansowe

Od 1 stycznia 2018 roku Grupa kapitałowa klasyfikuje instrumenty zgodnie z przyjętym modelem biznesowym do następujących kategorii wyceny:

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Są to instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek (spełniają test SPPI). Do tej kategorii zalicza aktywa finansowe, które spełniają test SPPI w postaci udzielonych pożyczek, należności handlowych, środków pieniężnych oraz zobowiązania handlowe i kredyty bankowe oraz zobowiązania z tytułu leasingu.
- Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do tej kategorii zaliczane są wszelkie instrumenty, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Do tej kategorii zalicza się w szczególności instrumenty finansowe nie spełniające testu SPPI. Zyski lub straty wynikające z wyceny takich aktywów ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały.
- Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. W tej sytuacji zmiany wartości godziwej nie podlegają reklasyfikacji do wyniku finansowego i w momencie zaprzestania ujmowania w księgach tych inwestycji nie zostaną ujęte w wyniku finansowym.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wg MSR 9 Grupa kapitałowa na każdy dzień bilansowy oceniała, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu bazujące na kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych skutkującej rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości aktywów już od momentu ich początkowego ujęcia. Odpis na oczekiwane straty kredytowe w przypadku instrumentów finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu oraz w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w rachunku zysków i strat.

W przypadku instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody:

- zmiany wartości godziwej ujmowane są w innych całkowitych dochodach;
- odpisy z tytułu utraty wartości oraz zyski i straty z tytułu różnic kursowych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania

Zgodnie z MSSF 9 Grupa kapitałowa kwalifikuje do zobowiązania finansowe wg następujących kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa kapitałowa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania;
- umów gwarancji finansowych;
- zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej;
- warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek.

Do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Grupa kapitałowa zalicza zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz kredyty i pożyczki.

Zobowiązania finansowe wyceniane są na moment początkowego ujęcia według wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji poprzez:

- eliminowanie lub zmniejszanie znacząco niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania – określane jako „niedopasowanie księgowo”;
- ocenianie sposobu zarządzania grupą zobowiązań finansowych bądź aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Grupa kapitałowa prezentuje zysk lub stratę na zobowiązaniu finansowym, które jest wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w następujący sposób:

1. kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania finansowego przypisywana do zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem jest prezentowana w innych całkowitych dochodach oraz
2. pozostała kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania jest prezentowana w wyniku finansowym.

Jeżeli opisane w pkt 1. traktowanie skutków zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem doprowadziłoby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym jednostki, to prezentuje ona wszystkie zyski lub straty wynikające z tego zobowiązania (w tym skutki zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem) w wyniku finansowym.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Wycena do wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązań, lub
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek, muszą być dostępne dla Grupy kapitałowej.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i jak najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa kapitałowa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości, jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości, jest nieobserwowalny.

Na każdą dzień bilansowy, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne dzień bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa kapitałowa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmuje się w polskich złoty na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy (tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, jeżeli kurs na dany dzień nie był ustalony przyjmuje się ostatnio ustalony),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu historycznego wymiany (tj. średniego kursu Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu Narodowego Banku Polskiego ustalonego dla danej waluty) na dzień ustalenia wartości godziwej.

Wszelkie zyski lub straty kursowe powstałe w wyniku zmian kursów wymiany po dacie transakcji, w zależności od charakteru transakcji odnoszone są odpowiednio w działalność operacyjną lub finansową.

Przychody ze sprzedaży towarów i usług

Przychody ze sprzedaży towarów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy:

- znana jest wiarygodna kwota przychodu,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa kapitałowa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z realizacją transakcji,
- jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności dóbr,
- jednostka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie dobrami,
- koszty poniesione można wycenić w wiarygodny sposób,

Przychody z odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane w momencie ich naliczenia, przy uwzględnieniu efektywnej stopy zwrotu z aktywów.

Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie uzyskania przez Grupę kapitałową prawa do tych dywidend.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w okresie, którego dotyczą.

Koszty finansowe

Koszty finansowe są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą, a odsetki przy uwzględnieniu efektywnej stopy zwrotu z aktywów.

Zysk netto na akcję

Zysk na jedną akcję zwykłą ustalono jako iloraz zysku netto za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji.

3. Nowe standardy rachunkowości i zmiany polityki rachunkowości

Zastosowanie nowych standardów, zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym spółki i grupy za 2018 rok

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Grupa kapitałowa zastosowała MSSF 9 retrospektywnie, ale skorzystała z możliwości nieprzekształcania danych za okresy porównawcze. W rezultacie podane dane porównawcze nadal są oparte na zasadach rachunkowości wcześniej stosowanych przez Grupę kapitałową i opisanych w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31.12.2017.

Grupa kapitałowa podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 9 z dniem 01.01.2018 bez korygowania danych porównawczych, co oznacza że dane za rok 2017 oraz 2018 nie będą ze sobą porównywalne, natomiast korekty związane z dostosowaniem MSSF zostały wprowadzone na dzień 01.01.2018r. z odniesieniem na kapitał własny. Poniżej przedstawiono wpływ wprowadzonych zmian na dzień 01.01.2018, na jednostkowe sprawozdanie finansowe, zmiany te są nieistotne.

	w tys. zł		
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na 31.12.2017	Zmiany	Stan na 01.01.2018
AKTYWA	57 342	(8)	57 334
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe), w tym:	24 916	(8)	24 908
Należności z tytułu dostaw i usług	97 210	(8)	97 202
SUMA AKTYWÓW			
PASYWA	74 922	(7)	74 915
Kapitał własny	26 876	(7)	26 869
Zyski zatrzymane, w tym:	329	(7)	322
-Kapitał z aktualizacji wyceny	1 247	0	1 247
Kapitał własny ogółem	76 169	(7)	76 162
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	3 941	(1)	3 940
Rezerwa na odroczone podatki dochodowe	1 646	(1)	1 645
SUMA PASYWÓW	97 210	(8)	97 202

Porównanie aktywów i zobowiązań finansowych wg MSR 39 i MSSF 9 na 01.01.2018 r.

Pozycja bilansowa na dzień 01.01.2018	MSR 39	MSSF 9			Wpływ zmiany	
	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa rozliczana przez wynik		Zwiększenie (zmniejszenie)	
			Wynik	Pozostałe całkowite dochody		Razem
Należności handlowe	24 916	24 908	0	0	24 908	(8)
- wartość brutto	25 237	25 237	0	0	24 237	0
- odpis aktualizujący	(321)	(329)	0	0	(329)	(8)
Środki pieniężne	1 533	1 533	0	0	1 533	0
Aktywa finansowe	26 449	26 441	0	0	26 441	(8)

Pozycja bilansowa na dzień 01.01.2018	MSR 39	MSSF 9		Wpływ zmiany	
	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt		Razem	Zwiększenie (zmniejszenie)
Kredyty bankowe	2 798	2 798		2 798	0
Zobowiązania handlowe	7 977	7 977		7 977	0
Zobowiązania finansowe	10 775	10 775		10 775	0

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na kapitał własny

Korekta odpisów aktualizujących dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie:	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Należności handlowe	(8)	(8)
Korekty podatku odroczonego	1	1
Razem	(7)	(7)

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku, ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Nowy standard zastąpił wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Grupa kapitałowa zastosowała MSSF 15 z datą jego wejścia w życie, przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 w dniu pierwszego zastosowania (co mogłoby skutkować korektą kapitału własnego na dzień 1 stycznia 2018). Grupa kapitałowa dokonała szczegółowej analizy wpływu MSSF 15 na stosowane zasady. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach oraz interpretacjach dotyczących MSSF 15. Obszary analizy wpływu MSSF 15 obejmowały następujące kwestie:

Dostawy produktów i towarów wraz z usługą transportu oraz ubezpieczenia dostawy

Grupa kapitałowa realizuje szereg dostaw w ramach umów opartych o warunki handlowe dostaw (Incoterms). W odniesieniu do wybranych umów, Grupa kapitałowa jako sprzedający jest odpowiedzialna również za zapewnienie transportu produktu i/lub ubezpieczenia. Na gruncie MSR 18 Przychody („MSR 18”) przychód ze sprzedaży rozpoznawany jest w momencie przejścia na klienta ryzyk i korzyści związanych ze sprzedawanym dobrem.

MSSF 15, w kontekście rozpoznania przychodu, wskazuje na moment przekazania kontroli nad dobrem, która jest pojęciem szerszym niż przeniesienie ryzyk i korzyści. Standard MSSF 15 nakazuje również identyfikację odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia i odpowiednią alokację ceny transakcyjnej na każde ze zidentyfikowanych zobowiązań. W przypadku, kiedy sprzedawca dobra oferuje również usługę transportu i/lub ubezpieczenia, jednostka ocenia, czy stanowią one odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Kiedy kontrola nad przekazywanym dobrem przechodzi na klienta po wykonaniu usługi transportu oraz zakończeniu okresu ubezpieczenia, dostawa dobra, transport oraz ubezpieczenie stanowią pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia. Alternatywnie, kiedy kontrola nad zapasem przechodzi na klienta przed wykonaniem usługi transportu i/lub świadczenia usługi ubezpieczenia, dostawa dobra, transport oraz ubezpieczenie stanowią odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia. Dostawa dobra jest świadczeniem spełnianym w punkcie czasu, natomiast usługa transportu oraz ubezpieczenia jest usługą spełnianą w miarę upływu czasu.

Wpływ alokacji części przychodu na sprzedaż dobra oraz usługę transportu i ubezpieczenia powoduje zmiany w następujących obszarach:

- moment rozpoznania przychodu – rozpoznanie przychodu w odniesieniu do dostarczonego dobra w punkcie czasu, kiedy kontrola nad dobrem zostanie przeniesiona na klienta oraz rozpoznanie części przychodu przypadającego na usługę transportu i/lub ubezpieczenia w miarę upływu czasu.

Grupa kapitałowa dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do umów dostawy dobra wraz z usługą transportu i ubezpieczenia. Grupa kapitałowa ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Grupa kapitałowa nie zidentyfikowała korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Usługi świadczone na rzecz dostawców

MSSF 15 nakłada wymóg identyfikacji odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia oraz określenia, czy poszczególne transakcje z danym kontrahentem charakteryzują się odrębnością. Grupa kapitałowa również na gruncie MSR 18 dokonuje takiej oceny, czy świadczone usługi na rzecz dostawców stanowią „możliwą do zidentyfikowania korzyść” dla tego dostawcy i otrzymywane z tego tytułu wynagrodzenie jest związane ze sprzedanymi towarami (tj. czy wpływa na koszt własny sprzedaży, czy stanowi pozycję przychodową).

W ocenie Grupy kapitałowej MSSF 15 nie spowodował zmian w tym obszarze w stosunku do praktyki jaką stosuje Grupa kapitałowa pod MSR 18.

Wynagrodzenie zmienne

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za

przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej (przychodu) część kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Niektóre umowy z klientami zawarte przez Grupę kapitałową zawierają opusty handlowe lub rabaty uzależnione od obrotu. Obecnie Grupa kapitałową rozpoznaje przychód ze sprzedaży dóbr w wysokości wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej po pomniejszeniu o zwroty i opusty. W sytuacji, w której przychód nie może być zmierzony wiarygodnie, Grupa kapitałowa odracza rozpoznanie przychodu do momentu, kiedy ta niepewność ustanie.

Z uwagi na to, że MSSF 15 wymaga uwzględnienia w cenie transakcyjnej elementów zmiennych wynagrodzenia na moment zawarcia kontraktu, istnieje konieczność szacowania wysokości należnego wynagrodzenia zmiennego i przypisania go do wszystkich świadczeń, których dotyczy element zmienny wynagrodzenia. Tego typu elementy zmienne wynagrodzenia będą wymagały aktualizacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego. W efekcie wdrożenia standardu MSSF 15, w odniesieniu do niektórych kontraktów, zmianie ulegnie m.in. moment ujęcia rabatów i opustów uzależnionych od obrotu. Pomniejszenie lub zwiększenie przychodu wynikające z tego tytułu nastąpi wcześniej niż zgodnie z MSR 18, który pozwalał na rozpoznanie warunkowych elementów po wystąpieniu zdarzenia warunkującego ich przyznanie.

Dodatkowo, do elementów zmiennych wynagrodzenia MSSF 15 zalicza kary umowne. Grupa kapitałowa dokonała analizy rodzajów kar umownych występujących w istniejących kontraktach. Kary umowne, w stosunku do których przed implementacją MSSF 15 stosowano inne standardy, jak na przykład MSR 37, pozostaną w zakresie innych standardów. W związku z powyższym, części kar zostanie zaprezentowana umownych w sprawozdaniu z rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów – jako zwiększenie lub zmniejszenie przychodów z tytułu umów z klientami.

W efekcie tej zmiany, aby oszacować wysokość wynagrodzenia, do którego Grupa kapitałowa będzie uprawniona, zdecydowano o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów z jednym progim wartościowym oraz metodę wartości oczekiwanej lub metodę wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów, w których występuje więcej progów wartościowych, od których przyznawany jest klientowi rabat, zależnie od tego, która z nich lepiej określi wysokość wynagrodzenia.

Grupa kapitałowa dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do szacowania przychodu wynikającego z wynagrodzenia zmiennego. Grupa kapitałowa ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym, Grupa kapitałowa nie identyfikuje korekty na kapitał własny Grupy kapitałowej na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Wymiana niepieniężna

Grupa kapitałowa nie zawiera transakcje polecające na wymianie niepieniężnej.

Grupa kapitałowa nie identyfikuje wpływu MSSF 15 w tym aspekcie.

Transakcje z prawem do zwrotu

MSSF 15 reguluje kwestię związaną z przyznaniem klientowi prawa do zwrotu dobra. Wskazuje, że przychód powinien być ujęty w kwocie wynagrodzenia, do którego – zgodnie z

oczekiwaniami – będzie ona uprawniona. Jednostka nie ujmuje zatem przychodów z tytułu sprzedaży dóbr, które – zgodnie z oczekiwaniami – zostaną zwrócone. Zgodnie z MSSF 15, w związku z tym, że umowa pozwala klientowi na zwrot dobra, wynagrodzenie otrzymane od klienta jest zmienne.

Grupa kapitałowa zdecydowała się zastosować metodę wartości oczekiwanej w odniesieniu do przychodu z tytułu dostarczenia dóbr, które, zgodnie z oczekiwaniami, zostaną zwrócone.

Grupa kapitałowa dokonała analizy umów przychodowych, w których występuje sprzedaż z prawem do zwrotu. W wyniku analizy, Grupa kapitałowa nie zidentyfikowała wpływu standardu MSSF 15 na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Wynagrodzenie zleceniodawcy a wynagrodzenie pośrednika

MSSF 15 wprowadza nowy model oceny czy sprzedający działa jako zleceniodawca (pryncypał), czy jako pośrednik (agent). Zgodnie z zapisami standardu MSSF 15 przy ustalaniu, czy sprzedający działa jako zleceniodawca, należy rozważyć, czy sprawuje on kontrolę nad dobrem (świadczoną usługą) przed przekazaniem kontroli klientowi nad dobrem (usługą). Grupa kapitałowa zgodnie z MSSF 15 w swojej ocenie dotyczącej modelu agencyjnego będzie brała pod uwagę następujące kryteria:

- główna odpowiedzialność sprzedającego za wypełnienie przyrzeczenia dostarczenia dobra lub usługi,
- ryzyko przechowywania zapasów,
- swobodę w ustalaniu cen konkretnych dóbr lub usług.

Grupa kapitałowa dokonała analizy klauzul umownych w kontraktach sprzedażowych w aspekcie identyfikacji modelu agencyjnego oraz w efekcie nie zidentyfikowała wpływu MSSF 15 w tym obszarze mając na uwadze specyfikę i charakter działających umów.

Programy lojalnościowe dla klientów

Grupa kapitałowa nie prowadzi dla swoich klientów programów lojalnościowych

Grupa kapitałowa nie identyfikuje wpływu MSSF 15 w tym aspekcie.

Istotny element finansowania

Zgodnie z MSSF 15, Grupa kapitałowa oceniała czy umowa zawiera istotny element finansowania. Grupa kapitałowa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

W konsekwencji dla krótkoterminowych zaliczek Grupa kapitałowa nie będzie wydzielała istotnego elementu finansowania.

MSSF 16 „Leasing”

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16” lub

„Standard”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

Grupa kapitałowa dokonała pogrupowania obecnie występujących umów leasingu operacyjnego oraz dokonała identyfikacji kategorii umów nieujmowanych do tej pory jako leasing, a mogących spełniać definicję leasingu zgodnie z MSSF 16.

W szczególności:

- Grupa kapitałowa jest stroną umów kooperacji, w ramach których zleca wytwarzanie sprzedawanych następnie przez Grupę kapitałową produktów przekazując kooperantowi pełną specyfikację i wymagania techniczne dotyczące tych produktów. Zawarte umowy pozwalają na ich wypowiedzenie z zachowaniem 3 miesięcznego terminu wypowiedzenia lub na koniec danego roku kalendarzowego. Kooperanci nie są zobowiązani do produkowania zleconych partii na specyficznych maszynach, umowy nie zawierają ograniczeń w zakresie pozyskiwania przez kooperantów innych zleceńodawców. Świadczone przez kooperantów usługi dostępne na rynku. W związku z powyższymi cechami zawartych umów Grupa kapitałowa:
 - Uznaje, iż umowy te nie spełniają definicji leasingu z uwagi na fakt, iż nie dotyczą przekazania praw do użytkowania pełnych mocy produkcyjnych lub części mocy produkcyjnych posiadających postać fizyczną;
 - Nawet w przypadku złożenia przez Grupę kapitałową zamówień do kooperantów, które powodowałyby wypełnienie ich pełnej mocy produkcyjnej, Grupa kapitałowa nie uważa, iż istnieje wystarczająca pewność, by umowa kooperacji trwała powyżej 12 miesięcy, przez co umowa ta klasyfikowana byłaby jako umowa krótkoterminowa.

Biorąc pod uwagę te kwestie – Grupa kapitałowa klasyfikuje umowy kooperacji jako umowy usługowe.

- Grupa kapitałowa posiada nieruchomości w ramach prawa wieczystego użytkowania gruntów, które zgodnie z nowym standardem zostaną zaprezentowane jako aktywa z tytułu praw do użytkowania, a przyszłe płatności z tytułu opłat zostaną zdyskontowane i wykazane jako zobowiązanie.

Grupa kapitałowa dokonała oceny wartości potencjalnych zobowiązań oraz aktywów z tytułu praw do użytkowania tej nieruchomości przyjmując następujące założenia:

- o Okresem leasingu będzie okres pozostały w wieczystym użytkowaniu od dnia niniejszego sprawozdania finansowego;
- o Stopa procentowa leasingu w wysokości 6,71% określona została jako krańcowa stopa pożyczania Grupy kapitałowej. Krańcowa stopa pożyczania dla Grupy kapitałowej określona została na podstawie marży na obecnych umowach kredytowych ujętych w sprawozdaniu finansowym Jednostki dominującej, która została ekstrapolowana na okres leasingu w celu określenia prawidłowej wartości marży z tytułu płynności.
- o Opłaty z tytułu wieczystego użytkowania pozostaną na poziomie z roku 2018 (zgodnie z akapitem 27.b standardu wskazującym na traktowanie zmiennych opłat leasingowych w momencie pierwszego ujęcia).
- o Zgodnie z akapitem C8.b.2 standardu Grupa kapitałowa przyjęła, iż wartość aktywów z tytułu prawa użytkowania w momencie zastosowania standardu po raz pierwszy zostanie przyjęta w wartości równej zobowiązaniom.

W wyniku przyjętych założeń oraz przeprowadzonych wyliczeń, Grupa kapitałowa określiła wartość zobowiązań leasingowych oraz aktywów z tytułu prawa użytkowania na kwotę: 87.377 zł.

Grupa kapitałowa przy wdrożeniu standardu MSSF 16 zastosuje podejście uproszczone (bez przekształcenia danych porównawczych) ze skutkiem na bilans otwarcia tj. 01 stycznia 2019 roku.

Grupa kapitałowa planuje skorzystać z obu możliwych uproszczeń zgodnie z akapitem C10.c MSSF 16 i stosować Standard wyłącznie dla umów dłuższych niż 12 miesięcy, w których wartość przedmiotu leasingu przekracza USD 5.000.

Grupa kapitałowa dla umów najmu itp. Zawartych na czas nieoznaczony z terminem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy – nie uznaje ich jako umów leasingowych

Poza wymienionymi umowami, Grupa kapitałowa szacuje, iż wpływ standardu na pozycję finansową Grupy kapitałowej będzie nieznaczący.

Pozostałe zmiany

- a) Interpretacja KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej oraz wynagrodzenie wypłacane lub otrzymywane z góry*

Interpretacja wyjaśnia, że dniem zawarcia transakcji do celów ustalenia kursu wymiany, który ma zostać zastosowany w momencie początkowego ujęcia powiązanego składnika aktywów, wydatku lub dochodu (lub ich części), jest dzień, w którym jednostka początkowo ujmuje niepieniężny składnik aktywów lub niepieniężne zobowiązanie wynikające z wypłacenia lub otrzymania wynagrodzenia z góry. Jeżeli istnieje wiele przypadków wypłacenia lub otrzymania płatności z góry, wówczas jednostka określa dzień zawarcia transakcji w odniesieniu do każdego przypadku wypłacenia lub otrzymania płatności z góry.

Interpretacja nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy kapitałowej.

- b) Zmiany do MSR 40 *Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych*

Zmiany precyzują, kiedy jednostka dokonuje przeniesienia nieruchomości, w tym nieruchomości w budowie, do lub z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany wyjaśniają, że zmiana sposobu użytkowania następuje, w przypadku gdy dana nieruchomość spełnia lub przestaje spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnej oraz istnieją dowody

świadczące o zmianie sposobu użytkowania. Sama tylko zmiana intencji kierownictwa w odniesieniu do sposobu użytkowania nie stanowi dowodu świadczącego o zmianie sposobu użytkowania.

Zmiana nie dotyczy Grupy kapitałowej.

c) *Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji*

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji* celem wyjaśnienia następujących obszarów: uwzględnienie warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień w wycenie transakcji płatności w formie akcji rozliczanej w środkach pieniężnych, ujmowanie transakcji płatności w formie akcji charakteryzującej się rozliczeniem netto zobowiązań z tytułu podatku u źródła, ujmowanie modyfikacji transakcji płatności w formie akcji, która zmienia jej klasyfikację z rozliczanej w środkach pieniężnych na rozliczaną w instrumentach kapitałowych.

Zmiana nie dotyczy Grupy kapitałowej.

d) *Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe*

Zmiany umożliwiają jednostkom, które prowadzą działalność ubezpieczeniową, odroczenie daty wejścia w życie MSSF 9 do dnia 1 stycznia 2021 roku. Skutkiem takiego odroczenia jest, że zainteresowane jednostki mogą dalej sporządzać sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującym standardem, tj. MSR 39.

Zmiana nie dotyczy Grupy kapitałowej.

e) *Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016*

Zmiany precyzują, że jednostka, która jest organizacją zarządzającą kapitałem wysokiego ryzyka, funduszem wzajemnym, funduszem powierniczym lub inną podobną jednostką, w tym związanym z inwestycjami funduszem ubezpieczeniowym może zdecydować się na wycenę inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 9. Jednostka dokonuje wyboru odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, w momencie początkowego ujęcia jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli jednostka, która sama nie jest jednostką inwestycyjną, posiada udział w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które są jednostkami inwestycyjnymi, jednostka ta może, stosując metodę praw własności, zdecydować się na utrzymanie wyceny według wartości godziwej stosowaną przez tę jednostkę stowarzyszoną lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, w odniesieniu do udziałów jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi, w jednostkach zależnych. Wyboru tego dokonuje się odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia inwestycyjnego w dniu a) początkowego ujęcia tej jednostki stowarzyszonej lub tego wspólnego przedsięwzięcia, będących jednostkami inwestycyjnymi; b) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie stają się jednostką inwestycyjną; c) w którym ta jednostka stowarzyszona lub to wspólne przedsięwzięcie, będące jednostkami inwestycyjnymi, stają się jednostką dominującą.

Zmiana nie dotyczy Grupy kapitałowej.

f) *Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016*

Krótkoterminowe zwolnienia ze stosowania innych MSSF zawarte w paragrafach E3-E7 MSSF 1 zostały usunięte.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy kapitałowej.

Grupa kapitałowa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 16 *Leasing* (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego* (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9 *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;

- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- *Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej* (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 *Połączenia jednostek* (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: *Definicja istotności* (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Grupa kapitałowa nie zamierza wcześniej zastosować żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Z wyłączeniem zmian opisany poniżej, standardy i interpretacje a także zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę kapitałową na dzień bilansowy.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Krzysztof Pałgan
Wiceprezes Zarządu

.....
Sławomir Bialik
Prezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

.....
Tomasz Zając
Główny księgowy